

Ob praznovanju dveh pomembnih datumov — 4. julija "dneva borca" in 22. julija "dneva vstaje slovenskega naroda", se kljub kriznemu obdobju z radostjo spominjamo teh mejnikov naše zgodovine. 4. julija 1941. leta se je namreč v Beogradu pod vodstvom Josipa Broza sestel Politbiro CK KPJ in odločil, da se pride na oboroženo vstajo proti okupatorjem in domačim izdajalcem. Obenem je odločil naj bo to istočasno tudi revolucionarna borba za novo družbeno ureditev. Kmalu po tem še istega meseca se je v skoraj vsej domovini pričel organiziran oborožen odpor — v Sloveniji 22. julija.

Danes, toliko let po teh dogodkih, vsi delovni ljudje mnogo razglabljam o pomenu svobode in demokracije, ki je bila tedaj priborjena. V odločnosti, da vztrajamo na samoupravnih poti, nas ta pot marsikdaj pelje tudi do potrebe, da njenim nasprotnikom pokažemo svojo odločnost — sicer samokritično priznati in razjasniti nekatere zmote in napake, toda tudi dejstvo, da ne dovolimo odstopa od

Ob prazniku dneva borca in dneva vstaje slovenskega naroda

nadaljnje izgradnje naše samoupravne socialistične družbe. Prizadevali si bomo za nadaljnjo demokratizacijo družbenih odnosov, za uveljavitev Socialistične zveze delovnega ljudstva in vseh drugih organizacij vključenih v njo ter Zveze komunistov kot nosilke toda dejansko bolj učinkovitega, demokratičnega in humanega socialisti-

čnega razvoja naše družbe.

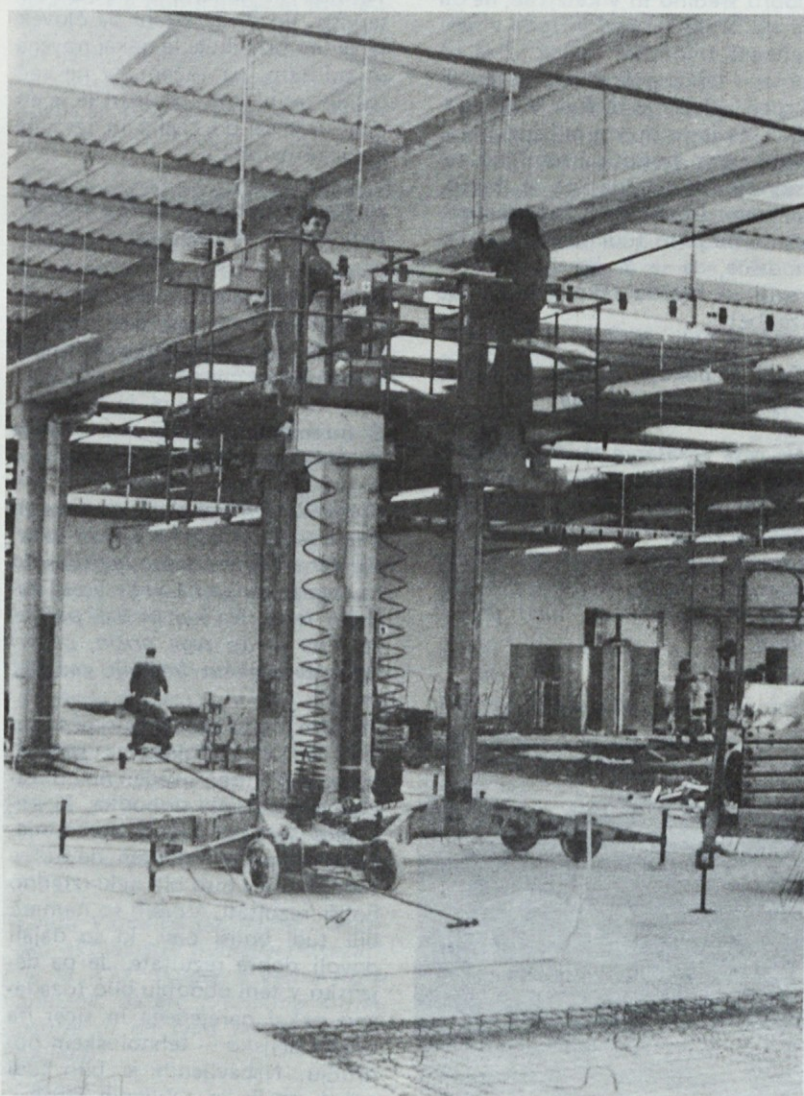
Ob tem prazniku smo zaprosili našega upokojenega mizarja Franca Sonca, ki je tudi sam dal svoj prispevek k zmagi naše revolucije, da nam pove, kako sedaj v teh časih gleda na naše vsakdanje življenje.

"Večina borcev in njena elita so bili ljudje, ki so v predvojnih časih

v življenju sami izkusili vse nepravilnosti režima, socialnega reda itd. Ti isti ljudje so se po vojni naenkrat in tudi uspešno vključili v povojno izgradnjo naše družbe in oblasti. Na žalost pa je bilo takrat med njimi vse preveč konjunktivistov, ki so prevzemali mnoga in mnoga odločilna mesta in jih dolga — dolga leta držali tako, da še danes nekateri iz tako znanih starih pozicij usmerjajo naše življenje, čeprav so med tem sam čas, sistem in oblike življenja, življenjske potrebe, razvoj in kultura to že zdavnaj prerastle. Zato tudi imamo vsak dan primere, ko objavljajo razne zlorabe tudi ljudi, ki bi morali biti v odnosu do teh stvari bolj "altruisti" in manj "egoisti" — manj za sebe, manj za iskanje svojih ugodnosti ter več v gledanju na pravičnost, da se narodno bogastvo veča in ne zasebno. Zaradi tega pa je ravno prišlo do spopada z mlado generacijo, ki sicer ne pozna predvojne zgodovine delavstva in njegovega življenja ter njegovih takratnih težav in vsega s tem povezanega. Med nosilci trdovratnega konservatizma, mnogi ne popuščajo v oblikah političnega življenja, ki bi dale več demokracije, več svobode in več prilike mladim šolanim ljudem, ki naj prevzamejo naše vodstvo v teh kriznih časih. Edino to je naša bodočnost in tudi edina alternativa. Vsi iskreni prijatelji socialističnih idej in mi vsi borci, bomo morali najti načine, da se stalno vrši nek pritisk, ki naj te konservativne ljudi — ne rečem, da so vsi — izloči, kajti ta element je v vsej 42-letni svobodi že tako prevladujoč, da nas je pripeljal tja, kjer danes smo. To danes tudi gotovi pošteni politiki sami priznajo. V intervjuju predsednika CK ZKS Milana Kučana na televiziji nam je to zelo dobro povedal — fragmentično lepo: "Mi danes ne moremo pljuvati na tiste ideale, za katere smo se borili — toda oblika sama se mora spremeniti!" Oblika sama mora biti bolj svobodna, bolj prilagujajoča tem svetovnem stanju in tehniki ter samemu času!"

Zahvalili smo se tovarišu Soncu za resnično sicer kritične, toda vzpodbudne besede k mislim ob praznovanju teh dveh naših revolucionarnih mejnikov v izgradnji naše samoupravne socialistične družbe.

M.S.

Gradnja nove tovarne hitro napreduje; zaključna dela pri montaži električne razsvetljave

IZ VSEBINE	Stran
— Razgovor z Germanom Pečaričem in Cvetom Vidovičem	2, 3
— Štafetni intervju: Ivan Kosmač	4, 5
— Kakovost zagotavlja jo ljudje	6, 7
— Pogovor z Alojzjem Kumarjem	7
— Iz zbornice delavcev tozda Kartonažna Ljubljana	8, 9
— Novosti iz zakona o sanacijah	9, 10
— Ob dnevu krvodajalcev	11
— Kronika in razvoj Kartonažne tovarne	12
— Novosti pri dodeljevanju stanovanj in reševanju stanovanjskih vprašanj	12, 13

Fotografije: Seme, Bonča, Simo

Če hočemo karkoli doseči, bomo to dosegli samo z delom

V naši temeljni organizaciji Embalažnem servisu v Kopru je pred kratkim prišlo do zamenjave vodstva. Dosedanji direktor tozda Germano Pečarič odhaja zaradi upokojitve in zato ga je že nadomestil po izvedenem razpisu novi, Cvet Vidovič. To je vsekakor prilika, da bralcem prenesemo misli in občutke obeh v teh trenutkih ter, da se v razgovoru z njima na ta način od enega poslovimo in drugega pozdravimo v imenu naših bralcev. Na našo željo, da se bralcem sam predstavi, je novi direktor tozda dejal:

"Sem **Cveto VIDOVIČ**, po poklicu inženir strojništva. Dosedanja delovna pot me je vodila po različnih delovnih področjih in v različnih tovarnah. Po končanem študiju sem najprej začel v Metalni Maribor in nato po odsluženju vojaškega roka nadaljeval delo na Primorskem v manjši tovarni vijakov, Hrpelje — Kozina. Iz tega kolektiva sem odšel v Iskro — Sežana, v kateri sem prebil večji del svojega delovnega življenja — približno 16 let. V vsem tem času sem opravljal dela v tehnologiji, razvoju; bil sem vodja posameznih obratov in tudi skupaj več obratov ter pomočnik direktorja za proizvodnjo. Moja zadnja služba je bila v Tomosu — Koper — žal samo eno leto! Žal zato, ker sem se v tem kolektivu zelo dobro počutil. Prišlo pa je pri tem do razgovorov za moj odhod v KTL — za vodenje tega tozda — in nalogo sem prevzel."

Prišel sem v dobro sredino, v kateri se bo dalo delati

Kakšni so vaši občutki tovariš Vidovič, v teh prvih dneh delovanja, v tem našem malem kolektivu?

"Mislite v tem kolektivu ali v kompletni DO KTL?"

Ne — v tem kolektivu!

"Tu sem še zelo malo časa, da bi

Cveto Vidovič (levo) in Germano Pečarič

bili ti občutki bolj realni. Mislim, da je v tej začetni fazi težko reči "če bo šlo tako naprej — pa bo dobro!" To ni najbolje reči zato, ker sem dejansko sicer prišel sem v dobro sredino in v kateri se, ne da se ne bi dalo delati — toda v nesrečnem trenutku, ko se je za to prvo — trimesečje izkazala izguba. Izgleda, da se je to tudi prvič zgodilo, da je prišlo do te izgube. Tako v tem trenutku resnično ne morem reči: "Zdaj pa je dobro, ker sem prišel sem!" Drugače gledano, pa je to tudi neko dobro izhodišče, da se da kmalu kaj popraviti in morda tako priti iz te izgube!"

Tudi v pokoju človek še vedno pričakuje nekaj novega

Na naše vprašanje tovariš Pečariču, kakšni pa so njegovi občutki v tem zadnjem dnevu njegovega dela — razen če pri tem ne upoštevamo koriščenja rednega letnega dopusta — toda, dejansko pred nastopom upokojitve, nam je isti dejal:

"Občutki so pravzaprav mešani! Po eni strani se mi namreč zaključuje neko dolgo obdobje delovne dobe — skoraj 40 let — in to samo v treh kolektivih: od Ruš do Tomosa in tukaj v Embalažnem servisu. Po drugi strani pa človek še vedno pričakuje le nekaj novega in pri tem, da rečem "v ne več rosnih letih" mislim: jutri je še en dan — še se bo živelo in izvajala neka aktivnost!"

Imate torej še težnjo, da boste aktivni tudi v naprej?

"Vsekakor! Neka aktivnost bo še vedno obstajala. Sicer v manjšem obsegu ker moči niso več take kot so pač želje, toda neka aktivnost še vedno bo!"

S spremembo v organizaciji dela do boljšega poslovanja

Spremljal sem rezultate poslovanja v tem tozdu predno ste prišli in sedaj ter smatram, da je le prišlo do nekega premika na bolje v teh zadnjih letih. Na kaj bi dali povdarek, da je do tega prišlo, če pri tem izvajamo letošnji začetek leta?

"Mislim, da to začetno leto ni samo leto težav Embalažnega servisa. Letos je namreč uveden nov obračun ugotavljanja dohodka, ki nekatere stvari v celoti spreminja. Toda naj pri tem dodam, da tudi v zadnjih letih niso bili neki izredno boljši rezultati. Včasih so namreč bili tudi boljši časi, ki so dajali dovolj dobre rezultate. Je pa dejansko v tem obdobju bilo tozadevno nekaj narejenega in sicer na organizacijsko — tehnološkem področju. Nabavljenih je bilo tudi nekaj novih in rabljenih strojev, zaradi česar smo se tehnično nekoliko bolje opremili. Prav tako, pa smo imeli s strani tehničnih služb delovne organizacije tudi po-

moč glede same organizacije proizvodnega procesa. Te spremembe v organizaciji dela pa so tudi pripomogle k izboljšanju poslovanja."

Embalažni servis bo morda v brezcarinski coni širil svoj osnovni program

Da bi videli kakšne so perspektive za naprej, pa smo povprašali novega direktorja Cveta Vidoviča, da nam odgovori, ali bodo poleg svojega osnovnega programa — predelave valovitega kartona — istega še kaj širili?

"Ne pri samem valovitem kartonu — ampak predvsem samo dopolnjevanje tega. Tako naj bi v okviru sedanjih servisnih storitev predelave imeli tudi dopnilo v tehničnem tisku. Ali bo to ofset ali druge vrste tisk bomo šele ugotovili, kaj je najbolj smotno. Toda imamo še dodatne težnje tudi za drugo vrsto programa, ki pa bi se opravljal v dodatnem obratu in sicer v brezcarinski coni, kar pa je seveda vse le še v pripravi."

To je sigurno nekaj novega za naše bralce?

"Da, dejansko je stvar čisto nova in še v nekem ovitku, ter tudi še ni toliko definirana, da bi lahko kaj konkretnega povedali."

Pomoč strokovnih kadrov iz DSSS je bila uspešna

Že preje ste tovariš Pečarič sami omenili, da so naši strokovni delavci iz delovne skupnosti v vašem tozdu pristopili k določenemu preorganiziranju proizvodnega procesa. Kakšne pozitivne rezultate je prinesla izvedba te njihove naloge?

"Že v začetku tega razgovora sem dejal, da je ta organizacijski poseg brez dvoma prinesel določene pozitivne rezultate. Delo se je namreč bolj umirilo in postalo je bolj smotno. Pretok materiala skozi proces dela je postal bolj smiselni. Preje so bila namreč razna križanja — vozlišča, ki so se težko razločevala. Torej je ta akcija pomagala tako iz organizacijskega kot tudi tehnološkega vidika."

V DO KTL ni čutiti sodelovanja TOZD — DO — SOZD

Glede na sedanje spremembe v vodstvu delovne organizacije KTL, vas bi tovariš Vidovič vprašal, kakšne smernice boste zavzemali na koordinacijskem svetu — glede potrebe po konsolidaciji razmer v DO KTL kot celoti? Sicer je to nekoliko težje vprašanje, toda upam, da boste vseeno dali odgovor.

"Mislim, da koordinacije — v tem času kar se jih udeležujem — niso potekale ne vem kako organizirano. Iz njih pa se je kljub temu dalo razbrati, da se na njih posamezni tozdi znotraj DO "stihjsko" obnašajo. Zakaj namreč stihjsko? Smatram namreč, da bi koordinacija morala potekati v tej smeri, da se z neko arbitražo — z nekimi

Proizvodni, upravni in skladiščni objekti tozda Embalažni servis v Kopru

skupnimi dogovori le pride na skupne zaključke in ne, da se vsak tozdr po tem znotraj sebe čisto zaplotniško obnaša. Rekel bi, da delno živi zato tako, da bi preživel in zaradi tega tudi te določene težave, saj se tako ne more ustrezno konsolidirati z ostalimi tozdi znotraj delovne organizacije. Tak občutek sem pač dobil, čeprav je ta moj občutek lahko tudi nepravilen. Mogoče bo, ko bom dalj časa sodeloval na koordinacijah, ta vtis drugačen. Predvsem namreč v teh odnosih pogrešam neko močno sodelovanje TOZD-DO-SOZD, ki ga nikakor ni čuti.

*Po mojem mnenju tovariš Vido-
vič, ste dejansko na pravem miš-
ljenju in se v celoti pridružujem k
tej vaši oceni. Mislim, da je to
pravzaprav ena tistih prvih nalog,
ki čaka naše vodstvo DO KTL, da
z njihovo ureditvijo, popeljejo
KTL v trajnejše boljše poslovanje.*

**Ukrep z.nanjševanja OD je negati-
vno vplival na razpoloženje delav-
cev**

*Naj pred zaključkom našega raz-
govora dodam morda kar obema
še eno aktualno vprašanje. V zad-
njem času so delavci najbolj zain-
teresirani, kako se bo odvijalo
vprašanje izplačevanja osebnih do-
hodkov po novih začasnih zakon-
skih predpisih. V mnogih in pri
tem tudi v naših tozdi in DSSS,
je prišlo v tem mesecu do znižanja
le-teh. Kako je v zvezi s tem pri
vas in kako nasploh komentirati ta
zakonski ukrep?*

G. PEČARIČ: "Ocen o tem ukrepu ni potrebno, da jo posebno damo, kajti beremo jo vsak dan v časopisih. Priljubljen vsekakor ta ukrep ravno ni bil in je prizadel tudi tozde v DO KTL ter konkretno naš tozdr. V prvem trimesečju smo morali preiti na povprečne osebne dohodke iz naše panoge. Je to vsekakor neka omejitev in če gledamo na primerjavo z ostalimi tozdi smo tu nekje na repu. Tozadevno je torej ta ukrep negativno vplival na razpoloženje delavcev. Sam gledam na njega tako, da le-ta ne bo rešitev za našo inflacijo in inflacijske težnje ter podobno, ker je ta problem dejansko le manjši, ki bi ga bilo potrebno tako urejati in ne tisti večji — odločilnejši. Mislim, da so s to potezo, ko so pripravili delavce, da se najpreje zainteresirajo za osebne dohodke, naredili za današnje razmere — slab korak. Slab korak zato, ker dinar kljub temu, da se dnevno devalvira in, da ga naj zato v kuvertah dobivamo vedno več, je dejansko le-ta dnevno manj vreden. Tako ljudje konkretno s tistim kar zaslužijo marsikje komaj — ali pa celo ne dosega "začetka s koncem"! Je zato pač normalno, da se delavci za ta svoj osnovni standard življenja, nekje zelo zanimajo, četudi moram reči, da sem v svoji dolgi delovni karieri vedno opazil, da je bilo prvo hotenje pri delavcih dejansko vprašanje višine osebnega dohodka. Končno pa so se tudi vsa delavska gibanja v preteklosti in tudi sedaj na zapadu

vedno vrtela okrog tega občutnega vprašanja."

Dinar bi se enkrat le moral postaviti na pravo vrednost

C. VIDOVIČ: "Z našim prikazom izgube v prvem trimesečju, ki pa je dejansko bila minimalna, smo pač prišli pod večji nadzor in večjo kontrolo družbe. Sedaj namreč izgleda: ali ne verjamemo več službi družbenega knjigovodstva, ali pa so zaradi drugih namenov strožji ukrepi, tako da smo mogli tudi od občine dobiti odobrenje. Prihajalo je namreč do nekega nesigurnega stanja in mogoče do male nestrpnosti znotraj tozda. Drugače pa če gledam te interventne ukrepe, so isti — slabo plat smo že slišali — dobro pa vidim v tem, da se bo ta naš dinar, ki stalno tako močno pada, enkrat le moral postaviti na pravo vrednost in šele nato uveljavljati ostale stvari gospodarjenja. In drugo pozitivno stvar vidim tudi, da se bo na področju vlaganja sredstev za investicije dalo mnogo bolje poslovati."

Če hočemo karkoli doseči? bomo to dosegli samo z delom

Za zaključek bi vama rad postavil še zadnje vprašanje. Kaj bi vi tovariš Pečarič, glede na vse svoje bogate dolgoletne izkušnje dejali za napotek delavcem DO KTL?

"Teško je biti prerok in dajati napotek! Vendar če hočemo karkoli doseči — bomo to dosegli samo z delom! Če bomo delali in to predvsem to, kar bomo lahko prodali, bo sledil dohodek in iz njega osebni dohodki — bo sledila uspešnost tozda in tudi posameznika. Mimo dela pa ne bo kruhal!"

Predsanacijski program bo prinesel usmeritve, ki bodo pripeljale do boljšega poslovanja

C. VIDOVIČ: "Za uspešno prebroditev te naše nesrečne izgube v prvih treh mesecih, smo pripravili določen predsanacijski program v osnutku in, ki ga bomo v teh dneh dodelali do konca in nato tudi obravnavali na delavskem svetu tozda in ga sprejeli. To pa le smatram bo predstavljalo neka izhodišča za take usmeritve, ki bodo pripeljale do boljšega poslovanja. Seveda bodo akcije, ki bodo predvidene tudi dejansko izvedene."

Obema bi se zahvalil za odgovore. Tovarišu Pečariču želimo, da bi še vsa svoja nadaljnja leta aktivno preživel — morda ne toliko z delom v obveznosti, temveč v prosti lastni zadovoljnosti in tako doživel še mnogo let, tudi na vsakoletnih srečanjih s sodelavci ob dnevu KTL.

Cvetu Vidoviču pa, da bo z akcijsko aktivnostjo pomagal dokazati, da je KTL skupaj z vsemi tozdi zmožna, da gre z velikimi koraki naprej in da tako nadoknadi zamujeno!

"Hvala."

Razgovor vodil in pripravil
za objavo:
Milan Seme

Iz proizvodnega procesa v tozdu Embalažni servis — delo pri šivanju škotel.

Poslovanje v prvih petih mesecih

Majska proizvodnja je manjša

Ko smo se v aprilu pogovarjali o poslovnih rezultatih smo sklenili, da bomo delali več in bolj kvaliteto, to kvaliteto in pravočasnost pa bomo vnovčili na trgu. Majska proizvodnja je bila razdrobljena, naročila so prihajala sproti, proizvodne serije so bile majhne. Zato smo v maju naredili le 7.370 t izdelkov, kar je za 3% pod planom, od lanskoletne proizvodnje pa je letošnja večja za 1%.

Petmesečna proizvodnja znaša 41.951 t izdelkov, kar je v primerjavi z dinamičnim planom za 4% več, vendar naj nas ta podatek ne preslepi, kajti velik delež preseganja plana nosi Valkarton z rekordno marčno proizvodnjo, pa tudi Kartonaža, Lepenka, Tika in Sigma.

Odstopanja od dinamičnega plana v petih mesecih so naslednja:

	v tonah
Kartonaža	+ 100
Lepenka sk	+ 251
— L	+ 134
— P	+ 117
Valkarton sk	+ 2421
— 04	+ 2055
— 05	+ 366
Kartonažna sk	— 950
— 10	— 662
— 20	— 368
— 30	+ 80
Papirna konfekcija	— 547
Jelplast	— 18
Kuverta	— 50
Embalažni servis	— 37
TIKA	+ 223
Sigma	+ 167
DO KTL	+ 1560

Zaskrbljujoče je upadanje proizvodnje v Kartonaži (naročila), Papirni konfekciji (mrtva prodajna sezona), Jelplastu (slabši strukturi naročil so se pridružile še težave pri oskrbi z materiali).

Fakturirana realizacija znaša 5.024.638.000 din in je manjša od dinamičnega plana za 6%, vzroki so v nižjem fizičnem obsegu in v nedoseganju planskih cen.

V petih mesecih smo s prodajo naših izdelkov iztržili 25.035.882.000 din in zaostajamo za 4% za dinamičnim planom. TOZD Kartonaža odstopa od dinamičnega plana za 17% s tem, da je količinski plan dosegla, ni pa bil dosežen nivo planskih cen, na katerih bazira planirana fakturirana realizacija; v Kartonaži so pod planom za 14%, kar je toliko kolikor so pod planom proizvodnje; 7% zaostanek je v Papirni konfekciji nekaj na račun administrativnih ukrepov, sicer pa se v tej temeljni organizaciji proizvodnja ravna po prodajnih možnostih v času mrtve sezone; Jelplast je pod planom za 11%, kar je manj kot zaostajajo za planom proizvodnje; Embalažni servis je za 15% pod dinamičnim planom zaradi nedoseganja planskih cen in zelo razdrobljene proizvodnje.

Proizvodnja plošč iz valovitega kartona za maj znaša 5.748.122 kvadratnih metrov in je za 2% večja kot maja lani, od dinamičnega plana pa je manjša za 3%, zaradi manjšega odjema DE 05 Valkartona in Kartonaže, tega izpada pa niso mogli nadoknaditi s povečanim izvozom in prodajo drugim DO.

Petmesečna proizvodnja plošč znaša 33.464.449 kvadratnih metrov in je večja tako od lanske proizvodnje v enakem obdobju kot tudi od plana. Še vedno ugotavljamo manjše nabave plošč DE 05 Valkarton, Kartonaže in Embalažnega servisa. Nabave plošč izven Valkartona so praktično usahnile, saj smo v vsem letu nabavili le 88.317 kvadratnih metrov mikrovala.

Tako majski kot petmesečni izračun izkoristka kaže na izboljšanje le-tega za 1%, medtem ko planirani izkoristek presegamo za 3%.

V maju znaša produktivnost 23,43

(nadaljevanje na 4 str.)

kg/h in je za 3% večja od dosežene v lanskem maju, zaradi manjše porabe ur živega dela. Za planirano produktivnostjo zastajamo za 5% (prenizka proizvodnja).

Petmesečna produktivnost znaša 25 kg/h in je za 7% večja od dosežene produktivnosti v lanskem enakem obdobju. Da je produktivnost tako visoka je vzrok v povečani proizvodnji za 6% in za tak obseg manj porabljenega živega dela (1.678.255 izdelavnih in režijskih ur).

V maju smo na konvertibilni trg (ZRN, Italija, Grčija, ZDA, Izrael,

Anglija) izvozili 580 t v vrednosti 331.535 USA dolarjev.

Klirinški izvoz znaša le 90 t v vrednosti 186.999 Cl dolarjev.

Izvoz na konvertibilni trg za obdobje januar — maj 1987 znaša 1.599.592 USA dolarjev in je za 11% nad planom in za 31% nad lanskim petmesečnim izvozom. Klirinški izvoz znaša 420.366 Cl dolarjev in je manjši tako od dinamičnega plana (za 9%) kot od lanskega enakega obdobja (za 19%).

J.B.

Štafetni intervju z Ivanom Kosmačem — vodjem vzdrževanja strojev v delovni enoti — 10 tozda Kartonažna Ljubljana

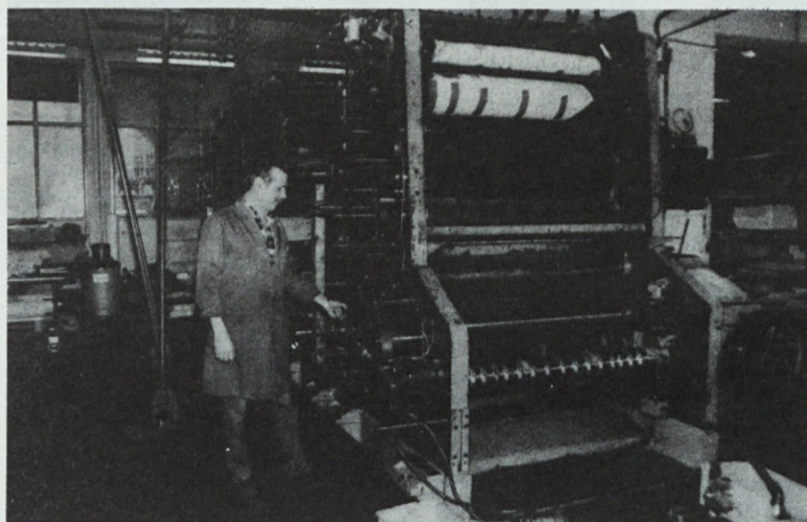
Naš cilj je kvalitetno popravilo strojev in ne njihova kvantiteta

Na predlog Milana Kavklerja, tehničnega vodje tozda Kartonažna Ljubljana smo se v štafetnem intervjuju za to glasilo pogovarjali z Ivanom Kosmačem, ki je v delovni enoti 10 tega tozda zadolžen za vzdrževanje strojev. Milan Kavkler je želel, naj tovariš Kosmač nakaže v odgovorih problematiko, ki jo vidi v času vzdrževanja ter med potekom posebnih remontov strojev, h katerim smo sedaj pristopili in ki jih moramo opraviti do preselitve na novo lokacijo.

Želimo tovariš Kosmač, da nam najprej odgovorite, kako vi sami gledate na to vašo posebno nalogo in delo v temeljni organizaciji?

“Mislim, da bi najprej moral še odgovoriti na navedbo tovariša Kavklerja, po kateri je “sreča, da delam v tej temeljni organizaciji.” To ni sreča, temveč je to prvič uspeh kadrovske službe, da je pridobila kader za delo v tovarni in ga nato tudi ustrezno usposobila za delo; in drugič: ni sreča, da je tu samo Ivan Kosmač temveč predvsem, da je tu na delu neka celotna skupina delavcev, ki je zadolžena za to delo ter ga tudi uspešno opravlja. Je pa vprašanje, če je to resnična sreča, saj mislim, da je sreča tudi to, da je pri nas na delu prav tako dobra snažilka, ki nam čisto pomeče, saj drugače bi bili do vratu v smeteh. Vsak človek torej nekaj naredi in je tudi nekaj vreden. Kompletna skupina nas delavcev mora torej pridno in vestno delati, saj en sam človek — nima kaj narediti.

Na vaše vprašanje, kako gledam na moje delo v temeljni organizaciji pa bi dejal, da je to delo zelo težko. Toda, če je človek prepričan, da bo nekaj uspešnega naredil, to lahko tudi stori. So nekateri med nami, ki enostavno pravijo: “mašina se me boji!” V tem pa je ravno toliko resnice, da je dejansko stanje ravno obratno. Če ima nekdo občutek, da se ga stroj boji, potem se ga resnično boji — toda tako, da se ga sam boji, ker ni iz-

Ivan Kosmač ob priliki generalnega popravila štiribarvnega tiskarskega stroja v lanskem letu.

gubil treme, ko je k njej pristopil ter se smelo lotil dela. Če pa k stroju pristopiš korajžno, si jo sigurno sposoben popraviti, seveda ob dejstvu, da imaš tudi sam toliko volje, da jo boš resnično popravil. Sami se nikdar ne smemo jeziti, kadar se strojniku pokvari stroj in pri tem vzkliknemo: “No, sedaj pa ne vem, kaj naj storim!” Dejansko smo zato tukaj na delu. Če ne bi bilo okvar, tudi sami ne bi imeli dela in nas bi lahko postavili na cesto. S tega stališča torej, ne mislim, da bi morali biti strojnikom celo hvaležni, da nam pokvarijo stroje, ampak moramo vedno izhajati iz tega, da je kvalitetno opravljeno delo, tudi naš kruh.”

DO LOMA STROJEV PRIDE PRI NAS ZATO, KER SO ŽE DOTRAJANI, TODA TUDI ZATO, KER SE Z NJIMI POSTOPA NE-STROKOVNO

Ali nam lahko odgovorite, kako se pri nas ravna s strojnimi parkom? Ali je delo delavcev na teh strojih dobro oziroma, da ne pride do velikih okvar zaradi njihove velike malomarnosti?

“Lahko rečem, da je ta odnos

enak kot povprečno v drugih tiskarnah, ker sem o tem dobro seznanjen. Toda moram le reči, da bi za izboljšanje v tej smeri lahko storili mnogo več! Predvsem smatram, da bi se moralo za vse delavce na teh delih organizirati njihovo izpopolnjevanje in sicer s predavanji oziroma tečajji. Prav tako, bi v naši delovni enoti morala zaživeti tudi boljše medsebojna povezanost. Naši izmenovodje so sicer dobri strojniki in strokovnjaki na strojih, toda so preobremenjeni, ker imajo mnogo dela z vodenjem naših delavk ter dostikrat tudi z drugimi neustreznimi deli. Ali so dejansko usposobljeni za te naloge — v to se sam ne bi spuščal — toda dejstvo je, da morajo kdaj voziti tudi kulijske, kar pa vsekakor ni njihovo delo. Vsekakor smatram, da bi našim strojnikom pripadal za pomoč nek mentor. Le-ta bi stalno šel od stroja do stroja in na podlagi lastnih ugotovitev ter izjav strojnikov o morebitnih težavah, jim nato z nasvetom pomagal. Predvsem namreč to velja še toli-

vodstva. Remonte bomo naredili kvalitetno — kar moram predvsem poudariti in sicer zato, ker nam gre pri remontu predvsem za kvaliteto in ne za kvantiteto! Vztrajam namreč pri tem, da moramo pri remontu dejansko popraviti stroj. Naj rečem, da imamo določen uspeh že pri remontu štiribarvnega tiskarskega stroja. Toda radi bi, še izboljšali kvaliteto in ne — kar naj še poudarim — se spuščali v kvantiteto popravil. Vodstvo pa bo moralo le sprediti, da namreč nujno potrebujemo dodatno pomoč v kadrih in prav tako tudi potrebo, da bomo lahko več naredili, če bomo manj obremenjeni z nekimi stranskimi dejavnostmi. Le tako se bomo lahko več posvetili samim strojem.”

PROBLEMI Z ZUNANJIMI KOOPERATNI STORITEV NAM ZELO ZAVLAČUJEJO ČAS POTRKA REMONTA

Predno bi predali ta štafetni intervju, bi vas vprašal, ali imate morda še kako željo, ki bi jo radi povedali v zvezi z vašim delom in pomočjo pri tem?

“O tem smo že govorili, tudi na nekem sestanku in sicer, da bi v enoti imeli nekega delavca, ki bi več delal tako na naši medsebojni koordinaciji, kakor tudi z določenimi zunanji kooperanti. Tak delavec bi namreč moral biti stalno povezan z nami, da bi ugotavljal kaj nam manjka in nato to skušal preskrbeti pa naj bo to glede materiala ali pa storitev. Naj rečem torej: manjka nam koordinator! Če pa pri tem navedem sedanje probleme lahko povem, da so pri vzdrževanju veliki! Prvič imamo zelo slabe prostore, še in še delavnic, ter neurejena skladišča, ki jih je kar pet. Glede nabavne službe pa ne morem reči, da so delavci slabi ampak imajo zavezane roke. Naj navedem, da recimo čakamo na neko razcepko 30 x 50, ki mogoče v trgovini stane pol dinarja, kar dva meseca. Tu je v glavnem problem! Zakaj tako, pa je predolga zgodba. Naj le dodam, da moramo recimo za vsak rezervni del oditi v mehanično delavnico, da napišejo ček, nato v skladišče, kjer pa nam marsikdaj rečejo — tega pa nimamo! In naročilo se mora nato posredovati nabavni službi, nato pride material v skladišče in tako traja 14 dni, da pridemo do tako nujno potrebnega dela. In kako naj torej delamo naprej? To so tiste naše najtežje zapreke pri remontu, ki se naj odvijajo hitro in kvalitetno. Nimamo delov in težko jih dobimo. Za konec pa naj omenim še kooperacije. Pri tiskarskem stroju na katerem v tem času opravljamo remont, imamo z zunanjimi kooperanti mnogo problemov, kar nam izredno zavlačuje potek remonta. Tako bomo zaradi teh težav, kar skoraj za 50% podaljšali čas, predviden za remont stroja. Če pri tem niti ne omenim, da nam ravno tak stvar ubija tudi našo moralno. Če je namreč človek uspešen, je tudi naprej še celo bolj uspešen! Če pa enkrat prične padati moralna, pa je potem ravno nasprotno.”

VSE VODSTVO NAJ NAS NEPRESTANO VZPODBUJA "TAKO ALI TAKO" IN PREPRIČAN SEM, DA SE BO SITUACIJA IN RAZPOLOŽENJE MED DELAVCI SPREMENILO

Ali veste tudi sami za kakšno rešitev, kako bi se stvar dala izboljšati?

"V teh težavnih časih, predvsem sedaj v našem tozdu in KTL, bi nam morali vsi vodstveni kadri dati neki zagon. Vse vodstvo naj nas neprestano vzpodbuja "tako ali tako"; prepričan sem, da se bo situacija in razpoloženje med delavci spremenilo!

Naj pa vseeno na kraju še navedem največji problem, ki je nastal pri izvedbi trdega kromiranja cilindrov. Podrobneje se v to problematiko ne bi spuščal, ker je to pravzaprav stvar našega vodstva, toda naj le omenim, da je kooperant za ta dela morda le hotel nekoliko izsiljevati in sicer, da bi z našo pomočjo povečal svojo dela-

vnico. Tu pa sami ne znamo oceniti, kakšno je pravzaprav dejansko stanje in tozadevni predpisi."

Za zaključek naj vas vprašam tovariš Kosmač, komu predajate naš bodoči štafetni intervju in po kateri tematiki?

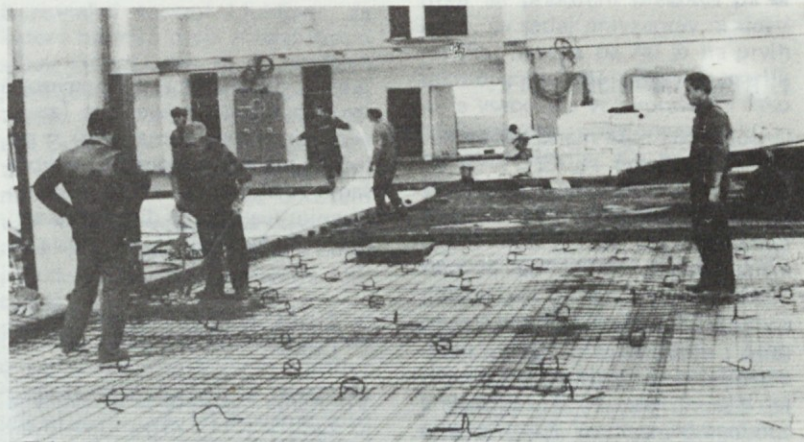
Glede na to, ker smatram, da je ta štafeta namenjena za nas delavce in za katero tudi mislim, da je dobra pogruntacija, bi isto predal nabavni službi — tovarišu Veglju. Vsak naš delavec bi naj namreč vedel, kako mora tudi nabava po svoje trpeti. Ibiorda bi bilo tedaj nam lažje, če bi nam opisali, kakšne probleme imajo pri nabavi in kakšne imajo recimo težave, da pridejo do nekega rezervnega dela ali drugega materiala. Če namreč sam kaj o tem rečem, mi delavec odgovori: "Kaj en rezervni del?" Naj gre v Nemčijo — pa ga prinese! Če recimo sam kaj delam in vam pri tem nekaj naročim — pa imam pri tem občutek, da sam tega nočete prinesiti in da stvar zavlaučujete bom, iz jeze, dejal:

"Tako — pa še sain ne bom delal!" Če pa vem, da imate pri tej nalogi tudi sami velike težave, potem mi bo lažje potrpeti in manj bomo živčeni. Zato torej smatram, da bi bilo dobro, da nam tudi nabavna služba prikaže svoje probleme in sicer naj bo to tovariš Vegelj in

morda tudi njihov vodja Metka Bombačeva.

Tovariš Kosmač, hvala vam za odgovore.

Razgovor vodil in pripravil za objavo: Milan SEME

Izgradnja nove tovarne potiskane embalaže — zaključna dela pri izdelavi temeljev za ofset tiskarske stroje

Naša izvozna problematika v letošnjem letu

Tudi zaradi naših obvez je za KTL izvoz nujen

Po prvem trimesečju smo po sporočilu Zvezne carinske uprave naši poslovni banki dobili status pasivnega izvoznika in sicer zaradi večjega uvoza od izvoza v letu 1986. Navkljub naporom, da bi v drugem trimesečju tega leta dobili status aktivnega izvoznika, se nam to ni posrečilo pa čeprav je bilo v večini tozdvov vloženega več napora za izvoz. Tudi fizična proizvodnja na izvozu je bila večja kot v prvem trimesečju leta 1986. Zaradi prehoda na skupni izvoz, s proizvajalci materialov in večjo udeležbo pri oplemenitvenju blaga, smo imeli v prvem trimesečju cenovno izvoz manjši za 100.000 USA dolarjev, v primerjavi s prvim trimesečjem leta 1986. To nas je po merilih, ki so jih določili na zvezni ravni, uvrstilo med pasivce in pomeni, da ne moremo prijavljati novih uvoznih

poslov, ker ne dobimo likvidnostne izjave od poslovne banke — saj aktivci imajo prednost pri plačilih. Zaradi uvrstitve med pasivce ne moremo niti dvigovati denarja za inozemske dnevnice, čeprav smo v ta namen razervirali nekaj naših DPRP-jev. Tako je otežkočeno direktno kontaktiranje s potencialnimi kupci, kot tudi težave, ki jih imajo naši sodelavci iz tozdvov pri obiskovanju sejmov, tehničnih stikov in vseh potovanjih v inozemstvo. To bo potrebno rešiti čimprej, po možnosti na ravni sozda.

Najtežje je to, da ne moremo kot pasivci prijaviti in uvoziti rezervnih delov za obstoječe stroje pri nas.

V našo bilanco izvoza za opredelitev med pasivce, odnosno aktivce se šteje naš neposredni ali posredni generalni izvoz dočim se ves iz-

voz po maloobmejnem prometu in izvoz po dolgoročni proizvodni kooperaciji ne šteje v generalni izvoz. Ker smo v zadnjem času v veliki meri prešli na oblike izvoza po maloobmejnem prometu odnosno na kooperacijo, so naše možnosti, da nas uvrstijo med aktivce koncem julija — začetkom avgusta majhne, predvsem če bo služila za primerjavo vsota izvoza v I. polletju 1986 v primerjavi s I. polletjem 1987, povečano za resolucijski % povečanja izvoza.

Dohodkovno je izvoz nezanimiv v vseh temeljnih organizacijah in to z malo večjim ali manjšim pokrivanjem osnovnih stroškov. V primerih, kjer izvoz predstavlja pomembno zapolnitev obstoječih kapacitet se ga mora vsekakor zadržati, odnosno povečati v optimalno višino.

Pri upoštevanju naših potreb po devizah katere smo prevzeli z najemnimi pogodbami (leasingi) za novo opremo smo obvezni povečevati izvoz, da bomo lahko poravnali obveze v tekočem in naslednjih letih. Z instalacijo opreme, ki jo dobimo na osnovi leasinga se bodo občutno povečale kapacitete predvsem v tozdu Kartonažna Ljubljana in potreben bo večji izvoz potiskane embalaže, seveda v boljši kvaliteti, katero bomo mo-

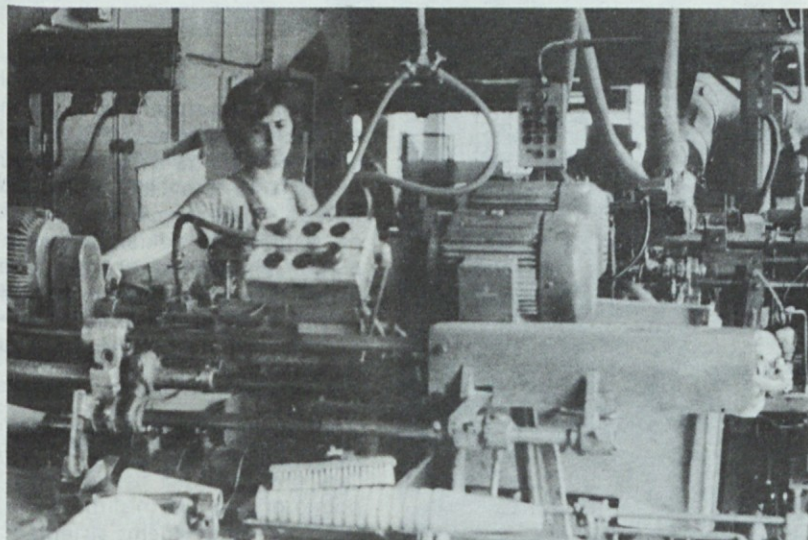
rali narediti na novih strojih in modernejši opremi.

Tudi zaključki na koordinacijskem svetu delovne organizacije, dne 10.6.1987, ki je bil namenjen izvozni problematiki, se glasijo, da kljub dohodkovni nezanimivosti izvoza je potrebno izvažati čim več, s tem, da se analizira donosnost vsakega posameznega izvoznega posla, ter se realizira le dohodkovno najzanimivejše, ter s tem zagotovi uvoz rezervnih delov.

- Oddelku za zunanjo trgovino se nalaga maksimalna angažiranost pri pridobivanju izvoznih naročil ter iskanju možnosti za sklepanje poslov skupnega izvoza in poslov dodelave, odnosno oplemenitvenja.
- Povečati je potrebno obseg kvalitetne domače prodaje, da se nadomesti izpad dohodka pri izvoznih poslih in realiziramo višji dohodek.
- Na področju skupnega izvoza s Tovarno kartona Količev, pa je potreben dogovor o načinu financiranja skupnega izvoza.

Vsekakor pričakujemo, da bo prišlo kmalu tudi do napovedanih sprememb pri devizni zakonodaji in s tem do boljšega položaja izvoznika.

A.Z.

Milena Dragič pri delu na SKW avtomatu v delovni enoti tekstilnih cevok tozda Kartonažna Ljubljana

EVIDENTIRANJE PROSILCEV ZA SOLIARNOSTNA STANOVANJA

ČEPRAV BO VI. RAZPIS ZA DODELJEVANJE SOLIDARNOSTNIH STANOVANJ NA PODROČJU LJUBLJANSKIH OBČIN OBJAVLJEN ŠELE V MESECU SEPTEMBRU POZIVAMO VSE, KI IMAJO NEREŠENO STANOVANJSKO VPRAŠANJE IN GA ŽELIJO REŠITI S PRIDOBITVIJO SOLIDARNOSTNEGA STANOVANJA, DA SE ZGLASIJO V DG DRUŽBENI STANDARD — PISARNO IMAMO V PROVIZORIJU KOTNIKOVA 1 — ŠTEVILKE INTERNEGA TELEFONA SO 291, 292 ALI 252.

PROSIMO, DA O TEM OBVESTITE TUDI SVOJE SODELAVCE, ZA KATERE VESTE, DA IMAJO NEREŠENO STANOVANJSKO VPRAŠANJE PA SO ZARADI LETNIH DOPUSTOV, BOLEZNI, PORODNIŠKE ALI DRUGIH RAZLOGOV ODSOTNI.

Kakovost zagotavljajo ljudje

1. REKLAMACIJE V KTL:

Iz podatkov naše marketinške službe ugotavljamo za KTL — 9 temeljnih organizacij brez Sigmę — v preteklih treh letih (1984—1986) tendenco rasti števila vseh reklamacij, vendar tako, da je bilo 1985 doseženo največ reklamacij, v letu 1986 pa se je njihovo število proti predhodnemu letu malo zmanjšalo. V strukturi reklamacij je bila v letu 1986 zabeležena sprememba v smeri zmanjševanja tistih reklamacij, ki so v zvezi s kakršnokoli materialno škodo. Ta pojav je sicer lahko pozitivno tolmačiti, lahko pa nasprotno pomeni, da so nekateri zahtevnejši kupci odšli od KTL oziroma poiskali nove dobavitelje in je tako prišlo do manj številnih reklamacij.

Ne da bi se spuščali v vse podrobnosti reklamacij, bi kazalo analizirati vzroke reklamacij. Tako so predstavljali v skupnem številu reklamacij posamezni vzroki naslednje procenete:

	1984	1985
subjektivni vzroki	73	92
vhodni materiali	11	3
strojni park	12	5
ostali vzroki (transport,)	4	/
SKUPAJ:	100	100

2. KAKOVOST JE ODVISNA OD LJUDI:

Iz podatkov je za pretekla tri leta očiten porast subjektivnih vzrokov ter padec objektivnih vzrokov reklamacij. Torej moramo vse več reklamacij pripisovati tako zvane mu človeškemu faktorju, ali kakovost naših izdelkov je funkcija človeškega faktorja. Lahko trdimo, da je podjetje tako dobro, kot so dobri njegovi ljudje. Namreč ljudje — ne stroji — so tisti, ki predstavljajo podjetje navzven in navznoter, oni vplivajo na kvaliteto izdelka, oni se dogovarjajo s strankami, oni odpremljajo blago, preverjajo kakovost surovin in končnih izdelkov itd. Tudi nova tovarna in nova oprema dasta kvaliteto le z ustreznimi ljudmi.

Tako sem prišel k bistvu svojega sestavka, to je h kvaliteti, ki ob primerni ceni in ustreznih dobavnih rokih predstavlja osnovo konkurenčne sposobnosti. Kot taka kvaliteta ni le problem OZD, marveč tudi problem nacionalne ekonomije, saj je faktor, ki pospešuje ali zavira gospodarski razvoj države. O kvaliteti je naše Glasilo že mnogo pisalo — takorekoč v vsaki svoji številki. Že v prvi letošnji številki Glasila smo lahko prebrali, da je vodstvo delovne organizacije proglasilo leto 1987 za leto kvali-

tete. V nadaljnjih je bilo govora o dvojnih kriterijih kvalitete (za izvoz oziroma za domači trg), o pojačani medfazni kontroli, o vprašanju strokovnosti kadra, o nagrajevanju kvalitete, o dilemah asortimana (težka ali fina embalaža), itd.

3. ŠIRŠE RAZSEŽNOSTI PROBLEMA:

Vprašanja kvalitete se ne pojavljajo zgolj v KTL. Kriza jugoslovanskega gospodarstva je v veliki meri kriza kvalitete. Skupščina SFRJ je že pred petnajstimi leti ugotavljala, da je stanje na področju kakovosti zaskrbljujoče. Tako je ta skupščina sprejela Resolucijo o kakovosti proizvodov in storitev in proglasila leto 1972 za leto kakovosti. Začete so bile številne aktivnosti, vendar le v obliki sklepov in resolucij, zaradi česar ni prišlo do večjega premika v družbi. Tak premik bi lahko zagotovile le sistematične, usmerjene aktivnosti ob primerni podpori zvezne vlade, zborničnega sistema, raziskovalnih in izobraževalnih ustanov — katerih pa ni bilo.

V letu 1985 je Gospodarska zbornica Slovenije začela akcijo za izboljšanje kakovosti. Na podlagi razprave v Skupščini SRS je bil leta 1986 ustanovljen Svet za kakovost pri GZS, ki ga vodi predsednik GZS. Osnovni namen delovanja Sveta je spodbujati ustrezno družbeno klimo, ki naj doseže pravičen odnos do kakovosti. Med prvimi akcijami Sveta je usposabljanje in zadolžitev poslovnih delavcev za prevzem vodilne ekipe pri obvladovanju kakovosti, pričanja se s primerjalnim preizkušanjem in ocenjevanjem kakovosti proizvodov in storitev — za kar so tudi zbrana določena finančna sredstva. Svet se je lotil problema

Danica Hočevár pri ročnem lepljenju etiket na registrator Hermes v tozdu Papirna konfekcija.

zastarelosti jugoslovanskih standardov in premajhne vključenosti SFRJ v delo mednarodnih organizacij za standardizacijo. Opravljena anketa GZS med OZD v Sloveniji je pokazala, da naše OZD v povprečju še daleč niso sposobne zagotavljati kakovosti v smislu mednarodnih standardov, ker nimajo urejenih poslovnih funkcij na področju organizacije, informatike in vodenja. Porazni so rezultati anket o povezovanju kvalitete s trženjem. Skoraj polovica anketiranih OZD v Sloveniji je odgovorila, da njihova prodajna služba ne posreduje zahtev in pričakovanj kupcev glede kakovosti, niti naknadnih informacij o kvaliteti dobavljenega blaga, niti ne obstoje tehnične povezave med kupcem in dobaviteljem.

4. ELEMENTI IN POLITIKA KAKOVOSTI:

Kakovost moramo razumeti ne kot zgolj tehnično plat izdelka oziroma storitve, marveč v širšem smislu. O kakovosti ne govorimo le pri proizvodnem delu, marveč pri vsem poslovanju, pri zastavljanju in sprovedbi ciljev, pri odločanju, itd. Tako se elementi širše pojmovane kakovosti skoraj povsem prekrivajo z elementi inovacijske dejavnosti, ki je tudi usmerjena v izboljšanje proizvodnje in poslovanja. Vsebinska inovacija je odprava ozkih grl v proizvodnji, dvig kvali-

tete na predpisane norme, prihranki materiala in energije, avtomatizacija občutljivih del, zmanjšanje in koristna uporaba odpadkov, odprava okvar strojev in orodij, uvajanje novih izdelkov na istih strojih ipd. Torej načelno gre za dočela identična področja, vendar so cilji inovativne dejavnosti daljnosežnejši in bolj iskateljski od samega zagotavljanja kvalitete.

Obvladovanje kakovosti zahteva stalne stike s porabniki, da bi ugotovili njihove potrebe, razvili nove izdelke, jih poučili o teh izdelkih, organizirali učinkovito prodajo in končno ugotavljali njihovo zadovoljstvo oziroma nezadovoljstvo z našimi izdelki.

Naprednejše OZD opredeljujejo svojo usmerjenost na področju kakovosti s posebnim dokumentom za politiko kakovosti (po omenjeni anketi več kot polovica OZD v Sloveniji takega dokumenta nima — med njimi tudi KTL). V praksi ugotavljamo namreč, da je politika kakovosti prisotna le v glavah odgovornih poslovnih ljudi in le redkeje kot pisno opredeljen dokument. Napisana stališča politike kakovosti zmanjšujejo vlogo improvizacije pri odločanju, zmanjšujejo nesporazume in predstavljajo "poslovno legitimacijo" OZD za daljše obdobje. Priprava take politike mora biti usmerjena od vrha OZD navzdol in mora pri njej sodelovati ves vodilni in vodstveni kader v vseh poslovnih funkcijah.

5. ZAKLJUČEK:

Pomembnost kakovosti za uspeh na tržišču (domačem in tujem) ni sporna. Zato smo se v KTL nedvoumno odločili za kakovost ter celo proglasili leto 1987 za leto kakovosti. Naša nacionalna slabost pa je prevelika deklarativnost ter prepočasen prehod od besed k dejanjem. Zato tudi za svoj članek ne želim, da izzveni le kot apel — marveč vsaj kot mobilizacija zavestnih sil.

Vodstvu in DPO KTL predlagam, da preidemo od zastarelega pravila "eni mislijo, drugi delajo" na sodobno pravilo "vsi mislimo, vsi delamo" v usmerjenem, sistematič-

Majda Šebernik pri pripravljalnih delih za proizvodnjo registratorjev v tozdu Papirna konfekcija

(nadaljevanje na 7. str.)

nem in množičnem ustvarjalnem sodelovanju. Pomembno je, da množičnost nadomesti dosedanj sistem "posamičnih predlogov", ker so posamični predlogi in eventualne nagrade preveč izpostavljene zavisti večine, ki ne sodeluje. Sodelovanje vseh odpravlja razliko med poklicnim (razvojno-raziskovalnim) in amaterskim inoviranjem ter spremeni ozračje iz rutinerskega v inovativnega ter ustvari ugodno podlago za znanstveno in razvojno raziskovanje.

Od leta 1981 dalje je razvita vrsta metod ustvarjalnega sodelovanja ustreznih našim gospodarskim pogojem. Med njimi je najbolj znana metoda krožkov za izboljševanje proizvodnje, katero so prvi razvili Japonci in se je nato razširila po vsem svetu. Objektivnih ovir za uvedbo take ali podobne metode v KTL po mojem prepričanju ni, žoga je torej v rokah naših subjektivnih dejavnikov.

Mgr. Vladimir Pekle

Pogovarjali smo se z Alojzom KUMARJEM iz tozda
Kartonažna Ljubljana

Moj napotek sodelavcem: Bodite bolj pošteni do sebe in tudi do drugih

Alojz Kumar pri delu

Lep uspeh Alojza Kumarja na VII. delovnem tekmovanju kovinarjev ljubljanske regije nas je vzpodbudil, da smo ga — kot smo že omenili v prejšnji številki Glasila — zaprosili za kratek razgovor z željo, da nam kaj več pove o sebi in o vtisih s tega tekmovanja.

Alojz Kumar nam je dejal, da je dejansko doma na Pohorju nad Zrečami nato pa nadaljeval: "Doma je bilo veliko otrok in tudi do poklica je bilo tedaj pri nas težko priti. Zato sem leta 1958., ko sem končal osnovno šolo, imel veliko srečo, da me je moja učiteljica, ki je bila doma iz Verda pri Vrhniku nagovorila, naj se odločim za

nadaljnje učenje kakega poklica. Večina fantov iz naših krajev je namreč odhajala na delo v gozd, ker tudi doma na zemlji ni bilo dela za vse. Tako sem s pomočjo učiteljice, ki mi je tudi pomagala sestaviti prošnjo, bil sprejet v industrijsko železniško šolo v Mariboru. V to šolo sem šel zato, ker so bile pri njej najboljše možnosti za bivanje v internatu, prav tako pa je del stroškov za internat krilo tudi železniško podjetje. Vse to mi je omogočilo, da sem prišel do tako zaželenega poklica kvalificiranega delavca kovinske stroke.

V KTL sem prišel na delo šele leta 1965 in sicer takoj po prihodu iz

JLA. Ravno v tistem času je bil nekoliko večji problem z možnostjo zaposlitve in to predvsem pri nas doma. Ker pri Uniorju v Zrečah kjer sem pred odhodom v JLA delal ni bilo dela, sem se začasno za 3 mesece zaposlil v celjski Cinkarni. Slučajno pa sem v glasilu Mladine prebral zapis o delu v Kartonažni tovarni Ljubljana, za katero namreč prej nikdar nisem slišal. Odločil sem se, da napišem prošnjo za zaposlitev in uspel sem. Kmalu sem dobil odgovor od tovariša Šuca, ki je bil tedaj odgovoren za kadre v tovarni, naj se zglašim na razgovor in takoj za tem sem tudi nastopil delo. Tako mi bo koncem junija poteklo že 22 let mojega dela v Kartonažni tovarni Ljubljana.

Na vašo željo, naj navedem še kaj o samem tekmovanju in vtisih z njega bi dejal, da se istih že več let udeležujem. Ta tekmovanja niso samo zanimiva temveč lahko rečem tudi koristna. Morda ne toliko za našo delovno organizacijo papirne stroke, kot recimo za take kot so Saturnus, Litostroj in druge iz kovinsko predelovalne industrije. Ta korist je pri njih bolj povdarena, toda za mene samega osebno pa mi le-to veliko pomeni, ker živim za ta moj kovinski poklic. Logično je torej, da tudi v našem tozdu to tekmovanje nima pravega povdarka, čeprav pa moram povdariti, da imamo v naši delovni enoti do njega polno razumevanje.

Prvič sem se udeležil takega tekmovanja leta 1978 toda le na ravni

občine. Občina Ljubljana—Center je namreč v tovarni Rog organizirala tako tekmovanje. Nekako zadnja štiri leta pa se udeležujem tekmovanja za območje ljubljanskih občin, dočim sem se enkrat udeležil tudi republiškega tekmovanja.

Na vprašanje kaj je težje — teoretični ali praktični preizkus pa bi dejal, da sedaj pravzaprav ni dosti razlike. Seveda pa mi je na prvih tekmovanjih bilo težje na teoriji, ki je vsebovala več vprašanj s tako imenovanega političnega dela — samoupravljanja. Ko pa sem se v to poglobil — saj danes živimo v takih časih, da moraš o tem tudi v rednem življenju vedeti čim več — mi tudi ti odgovori niso bili tako težki.

Glede naše nadaljnje udeležbe na tekmovanjih pa tako akcijo v celoti podpiram z željo, da bi se le-teh v bodoče udeleževalo čimveč delavcev. Letos sem sam pregovoril tovariša Jesenška, da je poizkusil, kako se tako tekmovanje odvija. Začetek je sicer težak, toda bistveno je le pričeti in vse ostalo bo tudi prišlo. Ni namreč potrebno, da dosežeš ne vem kako vidno mesto, temveč je to le preizkus lastnega znanja. Zato še toliko bolj podpiram organizacijo takih tekmovanj.

Za zaključek pa naj na vašo željo, kaj želim svetovati svojim sodelavcem v teh kriznih časih rečem: "Bodite bolj pošteni do sebe in tudi do drugih!"

M.S.

Prebrali smo za vas: Dnevnik 19. junija 1987

Vojvodinci bodo pogostejše na WC

Novi Sad, 10. — Vojvodina se pripravlja, da bo prva v Jugoslaviji začela uresničevati zakon o prepovedi kajenja v javnih in delovnih prostorih. Zakon naj bi začel veljati 1. julija. Menijo, da dva meseca, kar je skupščina Vojvodine sprejela ta zakon, zadostujeta za priprave na uresničevanje zakona.

Na vseh vidnih mestih naj bi obesili opozorila o prepovedi kajenja in zagotovili nadzor v javnih in delovnih prostorih, v katerih potekajo vzgojnoizobraževalna, zdravstvena in socialna dejavnost, dejavnosti v zvezi z varstvom otrok, kjer potekajo sestanki, prireditve, tekmovanja in druga srečanja ljudi. To velja tudi za prostore, kjer so blagajniška služba, čakalnice in garderobe, prostori za počitek, za prehrano otrok, učencev in študentov, za ekspresne restavracije, samopostrežne restavracije, avtobuse, dvigala, javne telefonske govornice, proizvodne dvorane, pisarne in druge prostore, ki jih določijo tozdi, druge samoupravne organizacije, organi, družbenopolitične skupnosti, društva in združenja občanov.

Zanimiv je podatek, da je Jugoslavija na primer leta 1984 izgubila

102 milijona delovnih ur, od tega 25 milijonov delovnih ur odpade na kadičce. To pa pomeni, da poleg zdravstvenega in vzgojnega ne gre zanemariti tudi ekonomskega momenta. Zanimiv je tudi statistični podatek, da so tega leta Jugoslovani pokadili okoli 55 milijard cigaret, oziroma vsak Jugoslovian 7 dnevno.

Po mnenju sekretariata za informacije v izvršnem svetu skupščine SR Slovenije, z dne 6.6.1979, je Glasilo Kartonažne tovarne Ljubljana, na podlagi 7. točke prvega odstavka 36. člena zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu (Uradni list SFRJ, št. 33-316/72) oproščeno temeljnega davka od prometa proizvodov.

★ SAMOUPRAVLJANJE ★

Z zbora delavcev tozda Kartonažna Ljubljana 11. 6. 1987

Iz težav se bomo izkopalili le, če bo vsak delavec opravil delo po svojih najboljših močeh in sicer »resno in zavzeto«

Predsedstvo zbora delavcev: (od leve proti desni) Nada Koren — DE 10, Mitja Maček, Marjan Caf, Vinko Haložan v.d. predsednik PO KTL, Janez Slapar DE 30.

Težavna situacija, ki je nastala v tozdu Kartonažna Ljubljana glede na finančne pokazatelje poslovanja v prvem trimesečju letošnjega leta je zahtevala, da se tudi za ta tozid imenuje sanacijska komisija, ki naj pripravi določene ukrepe za čimprejšnjo izboljšanje stanja.

Na podlagi dogovora vodstva DO KTL in sanacijske komisije ter udeležencev sestanka z vodji obratov, vodstva temeljne organizacije in njenih družbenopolitičnih organizacij, sta bila 11. junija sklicana zbora delavcev temeljne organizacije za I. in II. izmeno.

Na zboru delavcev je Vinko Haložan kot v.d. predsednik kolektivnega poslovnega organa DO KTL podal prikaz krizne situacije v tem kolektivu. Pri tem je navedel, da finančni rezultati izkazujejo več kot 300 milijonov dinarjev izgube v prvem trimesečju (skupno pa trenutno že 400 milijonov — 40 starih milijard). Zato je bila imenovana sanacijska komisija, katere člani so tako strokovni delavci tozda, kakor tudi delovne skupnosti. Komisija je v zelo kratkem času pripravila predlog ukrepov, ki bi pripomogli k omilitvi stanja in med katere sodijo tudi nekatere kadrovske spremembe tako v DSSS, kakor tudi v tozdu. Glede na situacijo se trenutno niso odločili za izvedbo vseh predvidenih kadrovskih sprememb, toda vsekakor bo potrebna kadrovska konsolidacija v delovni enoti 10 v smislu zagotovitve enotnih stališč in ukrepov. Iz težav se bomo namreč izkopalili le, če bo vsak svoje delo opravil po svojih najboljših močeh in sicer »resno in zavzeto«.

Kupca namreč ne moremo pustiti da čaka na naš izdelek, temveč ga je potrebno narediti takoj in sicer takrat, ko ga kupec potrebuje.

Glede osebnih dohodkov, ki so v tem času v tozdu izredno slabi pa je Vinko Haložan dejal, da nikakor ne more obljubiti, da bodo boljši in sicer vse dokler se ne izkoplje iz težav ter ne izboljšamo stanja. Prav tako pa je navedel, da tehnični vodja tozda Milan Kavkler prevzema začasno vodenje tozda ter da je potrebno skupno tesno medsebojno sodelovanje.

Tudi predsednik sanacijske komisije Marjan Caf je delavcem prikazal vse probleme, ki so botrovali sedanjemu slabemu stanju tozda ter pri tem predvsem dal povdarek na problemih: slabega dela zaradi katerega smo izgubili tržni delež in dobre izvozne posle; problem terjatev tako domačih kot zunanjih kupcev ter zaloga gotovih izdelkov in surovin. Glede na to, da v zadnjem obdobju v tozdu ni bilo investicij, je zato oprema izredno zastarela. Prav tako pa je bila tudi koordinacija med vodstvom izredno slaba, saj se je to vsekakor moralo odražati v stanju, kakršno je.

Komisija je zato ugotovila, da so krivci za nastalo situacijo: vodja delovne enote 10, direktor tozda, najodgovornejši delavci v prodaji delovne enote 10 in v izvozu ter člani KPO.

Zato je sanacijska komisija pripravila naslednje kratkoročne ukrepe:

1. Z organizirano in povečano aktivnostjo na trgu je treba zagot-

oviti manjkajoča naročila za DE-10 v količini 200 ton za mesec junij. Akcija naj bo usmerjena k dosedanjim kupcem s poudarkom na večbarvnih tiskovinah. V akcijo vključiti vse razpoložljive kadre Marketinga in tudi potnike. V manjši meri velja ta predlog tudi za DE-20 in DE-30.
Rok je 15.6.1987.

2. Takoj izboljšati vsakodnevno koordiniranje med vodstvom DE in prodajnih služb pri postavljanju dobavnih rokov in terminsko planiranje.
Vodje enot in prodajnih oddelkov.

3. Vodstvo proizvodnje mora zagotoviti spoštovanje potrjenih dobavnih rokov tudi s podaljšanim delom zlasti v DE-10, pa tudi v obeh ostalih enotah.

4. Povečana tržna aktivnost naj bo usmerjena tudi v pravočasno zagotovitev naročil za julij in tja do konca leta.

5. V aktivnost se vključi tudi zunanja trgovina, ki mora takoj preučiti vsa izvozna naročila z vidika cen, tehnoloških rešitev, rokov. Takoj spremeniti nesprejemljiv način financiranja skupnega izvoza.
Rok je 15.6.1987.

6. Vodstvo prodaje preuči kriterije za določanje prodajnih cen za vse DE, ki se sprovajajo pri vseh naročilih. Istočasno analizirati pogoje FCO kupec glede upoštevanja stroškov prevoza v prodajnih cenah, prav tako preveriti tudi stroške skladiščenja, daljših plačilnih

rokov in obresti za kupce.
Rok je 15.6.1987.

7. Takoj ustaviti vsa naročila surovin, vodstvo tozda daje le izjemoma soglasje za nove nabave.

8. Takoj preučiti zaloge gotovih izdelkov in pripraviti plan za zmanjšanje zaloga. Nosilec vodja prodaje in vodja zunanje trgovine v sodelovanju z vodstvom DE.
Rok je 30.6.1987

9. Vodstvo marketinga in finančna služba — takoj pričeti z intenzivno izterjavo domačih in tujih terjatev. Program pripravi vodstvo marketinga do 15.6.1987, izvedba do 10.7.1987.

10. Finančna služba pripravi predlog interne stimulacije izvoza.
Rok 15.6.1987.

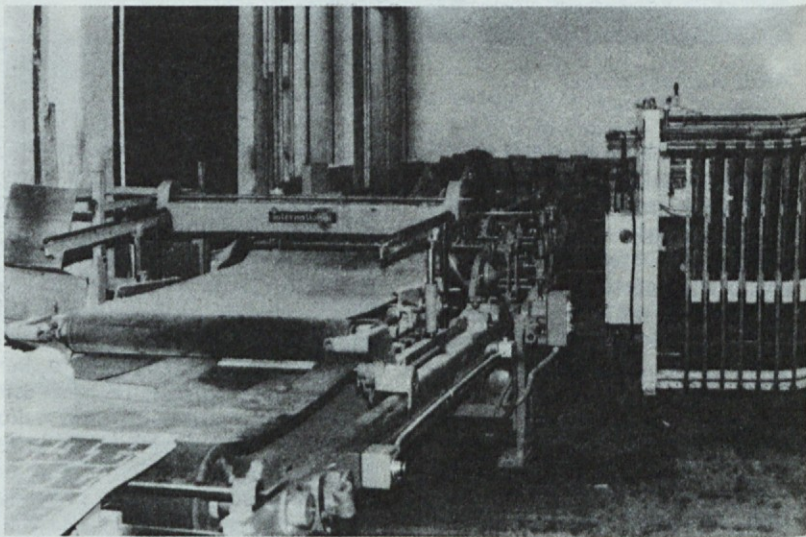
11. Finančna služba analizira finančno stanje tozda, razčisti odprta vprašanja nekaterih stroškov, preveri revalorizacijo materialov na zalogi nekurantne surovine za opuščen program. Predlaga naj optimalno financiranje zlasti na osnovi kreditov za pripravo izvoza.
Rok 15.6.1987.

12. Cene odpadkov dvigniti na nivo tržnih cen.
Rok 30.6.1987.

13. Zunanja trgovina pripravi predlog ureditve uvoza rezervnih delov. Planiranje in dogovarjanje nabave surovin in repromateriala iz uvoza se prenese v pristojnost nabavne službe. Vodstvo marketinga.
Rok 15.6.1987.

14. Pričeti z izvajanjem varčevalnih ukrepov v tozdu in DSSS. Vodstvo tozda in marketinga.

15. Nabavna služba naj prične z akcijo za pridobitev ugodnejših

Ali je zamenjava nove lepilke za mleko s 25 let staro (na fotografiji), ki se niti ne uporablja, bila pravilna, so vprašali delavci na zboru in zahtevali jasen odgovor! Dobili ga bodo — tako jim je obljubljeno!

Delavke delovne enote 20 na zboru delavcev.

plačilnih pogojev pri dobaviteljih za izenačitev s pogoji, ki jih danes zahtevajo kupci.

16. Glede na odgovornost za nastali položaj predlagamo: razrešitev članov KPO s potekom mandata, zamenjavo direktorja tozda in kadrovske konsolidacije vodstva DE-10 in prodaje DO-10. Predlagamo v.d. predsedniku KPO ukrepe za kadrovske ureditve z izpraznjenih del in nalog: finančni službi, plansko analitski službi in AOP.

Sledila je živahna razprava delavcev. Tako je Janez Turk iz delovne enote 10 posredoval predsedstvu in poročevalcem naslednja vprašanja:

1. Zakaj je sanacijska komisija ustanovljena šele zdaj? Kaj smo delali prej? Opaža se upadanje letne proizvodnje. Za pripravo dela porabimo 70% časa ter ob tem še poudaril, da tonaža ne more biti merilo za delo oziroma nedelo.

2. Kaj pomeni prevrednotenje zalog ob koncu preteklega leta?

3. Zakaj imamo 500 ton madžarske lepenke, ki je za delovno enoto 10 neuporabna?

4. Kdo je novo lepilko za mleko iz leta 1982 zamenjal za 25 let staro lepilko?

5. Zakaj se je iz delovne enote 10 iz obratovanja izločil Rondo?

6. Kaj je z razvojno dejavnostjo pri nas?

7. Bil sem nasprotnik NOVUM-a. To je lažno prikazovanje dviga proizvodnje. Koliko denarja so prejeli zunanji sodelavci NOVUM-a?

8. Kako so izločeni odpisani stroji?

9. Kaj je z zunanjimi sodelavci, ki vzdržujejo našo poslovno stavbo? To vzdrževanje naj bi nas stalo letno 25 starih milijard!

10. Kaj naj bi prinesla prvotno predlagana zamenjava vodstva v DE-10? Kakšni so vzroki za tako odločitve?

11. Kaj bo prinesel program pred-sanacijske komisije?

S strani tovariša Haložana je bilo pojasnjeno, da na vsa vprašanja ne bo mogel odgovoriti takoj, saj je za nekatere podatke slišal prvič, toda zagotovil je, da bodo delavci tudi na ta dobili odgovore.

Tako je na vprašanje, kaj bo prinesel sanacijski program dejal, da predvsem to, da bomo ponovno aktivni, pokrili izgubo in si ustvarili še dohodek ter lahko popravili tudi osebne dohodke. Predvsem pa je potrebno, da ta program vsi upoštevamo in ga z vso resnostjo tudi izvajamo.

Kar se tiče vzdrževanja stavbe je

dejal, da so bila vzdrževalna dela na poslovni stavbi zaupana delavcem izven tozda. Vse v zvezi s tem pa raziskujejo zunanje inštitucije ter bodo o teh ugotovitvah seznanjeni tudi delavci.

Glede NOVUMA (to vprašanje je postavil tudi Janez Štorin na popoldanskem zboru) je pojasnil, da ni nujno, da je sistem NOVUM-a slab, kakor tudi se ne more trditi, da je najboljši. O tem bo še tekla beseda! Koliko so zaslužili zunanji sodelavci pa se bo ugotovilo in seznanilo delavce.

Na vprašanje zakaj se ni ukrepalo dovolj zgodaj je Vinko Haložan pojasnil, da na to vprašanje resnično ne more dati odgovora, da pa bi se glede na slabo poslovanje moralo ukrepati že prej in to vaši najodgovornejši delavci. Tudi do njihovega predloga za zamenjavo vodje DE-10 zaradi vašega poslovanja ni prišlo, toda tudi njegovi sodelavci bodo morali opraviti delo tako, kot se od njih to pričakuje, sicer bo zamenjava potrebna.

V nadaljevanju je v.d. predsednik KPO Vinko Haložan odgovoril še

na nekatera druga vprašanja in na določena tudi Marjan Caf. Ta je predvsem poudaril, da bi na vprašanje zakaj so ukrepi sprejeti šele sedaj, morali terjati odgovore že veliko preje in to od vseh vodilnih, samoupravnih in strokovnih delavcev tozda in DO, ki so dovolili, da je stanje prišlo tako daleč. Pri tem je tudi pojasnil situacijo in postopek, ko ni bila izglasovana nezaupnica članom KPO. Sedaj mora pač delavski svet tozda zahtevati odgovornost od vseh tistih, ki so krivi za nastalo situacijo. Z iztekom mandata pa vsi člani KPO zapuščajo KTL.

Vinko Haložan je na vprašanje, ki se je nanašalo na novogradnjo dejal, da finančno novogradnjo tozda še ni prizadela. V izgradnjo nove tovarne so prispevali vsi tozdi in upa tudi, da je to uspešna gradnja, ki bo kmalu pripeljala do preselitve DE-10.

Še več je bilo vprašanj in odgovorov, kar vse lahko delavci tozda preberejo v zapisniku zbora delavcev.

M.S.

Na zboru delavcev: Slavica Pavlovič je dejala, da nekateri člani kolegijskega poslovnega organa ne delajo popolnoma nič, dobijo pa za to dobre plače, od 50 do 60 starih milijonov mesečno. "Bodo odšli iz KTL nekaznovani in še naprej uničevali družbeno imovino", je vprašala.

Nekatere novosti, ki jih je prinesel zakon o sanaciji in prenehanju organizacij združenega dela

Zakon o sanaciji in prenehanju organizacij združenega dela je začel veljati 1. januarja 1987. Z uveljavitvijo novega zakona je bilo naloženo temeljnim organizacijam in drugim organizacijam združenega dela ter delovnim skupnostim, da uskladijo svoje samoupravne splošne akte s tem zakonom v roku 60 dni po njegovi uveljavitvi. Tako lahko kot prvo novost ugotovimo, da novi zakon zahteva ureditev določenih vprašanj v samoupravnih splošnih aktih.

Druga novost je v tem, da zakon predvideva odgovornost organov upravljanja, torej članov delavskega sveta v takem obsegu, da se sankcija ne nanaša samo na odpoklic, ampak tudi na zmanjšanje osebne dohodka delegata delavskega sveta.

Tretja novost je v tem, da se odgovornost razširja ne samo na delavce, ki opravljajo poslovne naloge, ampak tudi na delavce s posebnimi pooblastili in odgovornostmi in na druge delavce.

Četrta novost je vloga delovne organizacije oziroma sestavljene organizacije, ki se kaže v tem, da mora biti na eni strani informirana

o stanju v temeljni organizaciji, na drugi strani pa ima pooblastila dajati predloge temeljni organizaciji za sprejem ustreznih ukrepov oziroma programov.

Peta bistvena novost je razširitev predsanacijskega postopka, ki ne zajema samo motenj v poslovanju in izgub po periodičnem obračunu, ampak se začne že v primeru nastanka nelikvidnosti.

Naslednja novost je tudi v tem, da je poudarjena možnost ukrepanja družbenopolitične skupnosti, ki mora ukrepati tedaj, kadar temeljna organizacija ne začne predpisane postopka.

UGOTAVLJANJE ODGOVORNOSTI IN SPREJEMANJE UKREPOV

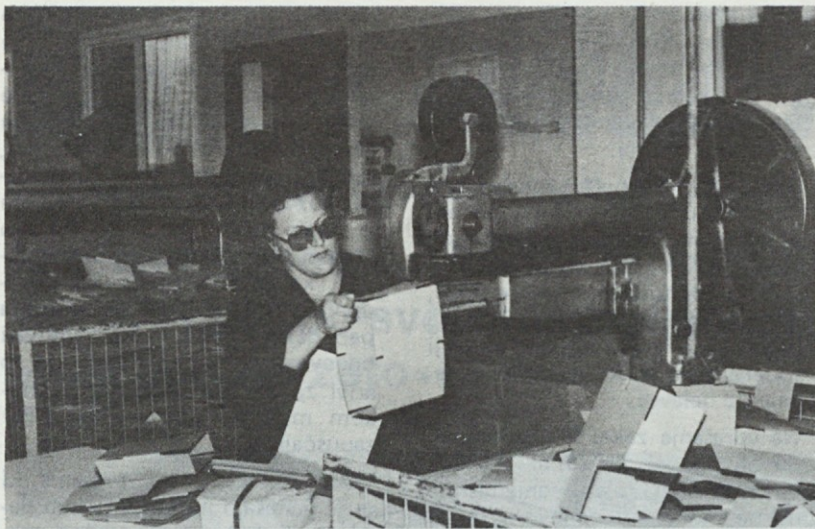
1. ODPOKLIC DELEGATOV V ORGANIH UPRAVLJANJA

Odpoklic velja za organe upravljanja, ki so bili izvoljeni po delavcih temeljne organizacije. Po zakonu o sanaciji je pooblaščen podati pobudo za odpoklic tudi organ upravljanja (delavski svet) delovne ali sestavljene organizacije.

(nadaljevanje na 10. str.)

Delavci iz elektro delavnice na zboru delavcev.

Vladimira Rakar iz tozda Embalažni servis pri šivanju škatel z okroglo žico.

Odpoklic se lahko nanaša na ves delavski svet ali pa na posamezne njegove člane oziroma delegate, kar pomeni, da se odgovornost lahko ugotavlja individualno. V tem primeru je potrebno ugotavljati, kateri delegati so sodelovali pri sprejemanju odločitev, ki so pripeljale organizacijo v težak ekonomski in poslovni položaj oziroma so ravnali pasivno in niso sprejeli potrebnih odločitev kljub temu, da so bili ustrezno informirani in opozorjeni.

2. RAZREŠITEV POSLOVODNEGA ORGANA IN DELAVCEV S POSEBNIMI POOBLAŠČILI IN ODGOVORNOSTMI

Razloge za razrešitev določa 520. člen ZZD, pri čemer zakon o sanaciji predvideva tudi primere, ko se lahko začne postopek za razrešitev in sicer takrat, ko se ugotovi, da je podana vzročna zveza med izvrševanjem delovne obveznosti in nastalo posledico, ki se kaže v nelikvidnosti, motnjah v poslovanju ali izgubi.

Razen tega zakon o sanaciji razširja krog upravičenih pobudnikov za razrešitev na organ upravljanja delovne oziroma sestavljene organizacije.

3. RAZPOREDITEV DELAVCA NA DRUGA DELA OZIROMA NALOGE

Zakon o združenem delu predvideva razporeditev kot ukrep, ki sledi potrebam delovnega procesa. Zakon o sanaciji pa razporeditev šteje med ukrepe, ki jih temeljna organizacija odredi zoper delavce, ki so povzročili nelikvidnost, motnje v poslovanju ali izgubo. S tem šteje zakon razporeditev med ukrepe, ki se odredijo ob ugotovitvi odgovornosti, kar pomeni, da razporeditev ni pogojena zgolj z delovnimi potrebami.

4. DISCIPLINSKI POSTOPEK

Zakon o sanaciji izrecno predvideva disciplinsko odgovornost vseh delavcev in sicer ne samo poslovnih ampak tudi delavcev s posebnimi pooglastili in odgovornostmi in drugih delavcev, ki so "prispevali" k stanju nelikvidnosti, motnjam v poslovanju oziroma poslo-

vanju z izgubo. V tem primeru se ne predvideva poseben postopek, ampak se ugotavlja disciplinska odgovornost enako kot za druge kršitve. Razlika je le v tem, da je potrebno ugotavljati odgovornost na specifičen način in predvsem upoštevati načelo hitrosti postopka.

Kršitve delovnih obveznosti, ki so povezane z nastalimi poslovnimi težavami v temeljni organizaciji niso nujno specifične in so lahko povezane z drugimi kršitvami. Razen tega se odgovornim delavcem v disciplinskem postopku lahko izrekajo le ukrepi, ki jih določa ZZD.

5. ODŠKODNINSKA ODGOVORNOST

Odškodninsko so odgovorni delavci, ki so povzročili ekonomske težave, vendar ob predpostavki, da se jim dokaže huda malomarnost ali celo namen.

6. PRENEHANJE DELOVNEGA RAZMERJA

V zvezi z ugotavljanjem odgovornosti in izvrševanjem ukrepov v predsanacijskem in sanacijskem postopku se lahko v primerih, določenih z zakonom, sprejme tudi odločitev o prenehanju delovnega razmerja.

VLOGA ORGANOV DELOVNE ORGANIZACIJE V PREDSANACIJSKEM IN SANACIJSKEM POSTOPKU

Organ upravljanja delovne organizacije (delavski svet) nima neposredne možnosti ukrepanja, če temeljna organizacija ne sprejme ustreznih ukrepov. To pomeni, da se morajo ukrepi izvajati le na podlagi sklepov organov upravljanja temeljne organizacije, pri čemer organ upravljanja delovne organizacije lahko predlaga temeljni organizaciji sprejem ustreznih ukrepov.

V kolikor temeljna organizacija ne sprejme ustreznih ukrepov, lahko organ upravljanja delovne organizacije v tej fazi postopka nastopi s pobudo, ki jo poda pristojni skupščini družbenopolitične skupnosti za sprejem začasnih ukrepov družbenega varstva samoupravnih pravic in družbene lastnine.

Zakon o sanaciji uvaža tudi soodgovornost delavcev delovne skupnosti za nastale težave v temeljni organizaciji, če je do le-teh prišlo zaradi nestrokovnega, neodgovornega ali nekvalitetnega dela delovne skupnosti. Zato je možno istočasno kot za delavce temeljne organizacije uporabiti enake ukrepe tudi za delavce celovne skupnosti ne glede na to, da delovna skupnost ni prišla v ekonomske težave. Predlog za začetek postopka za ugotavljanje odgovornosti delovne skupnosti, vodje delovne skupnosti, delegata v organu upravljanja in posameznih delavcev v delovni skupnosti v tem primeru poda pristojni organ temeljne organizacije.

ZMANJŠANJE OSEBNEGA DOHODKA

Zakon o sanaciji uvaža novo sankcijo zoper odgovorne delavce in člane delavskega sveta s tem, da se njihovi osebni dohodki lahko zmanjšajo v sorazmerju z ugotovljeno odgovornostjo vsakega delavca posebej in sicer vse do z zakonom zajamčenega osebnega dohodka.

Ker na podlagi samega zakona teh

sankcij ni možno uvajati, bo potrebno osnove in merila določiti v samoupravnih splošnih aktih v skladu z zakonom.

Pri tem bo potrebno urediti v samoupravnem splošnem aktu vprašanje ugotavljanja odgovornosti, pri čemer bi lahko prišla v poštev krivda odgovornost in hujša oblika malomarnosti.

Pri odgovornosti delegatov delavskega sveta bo potrebno ugotavljati individualno odgovornost delegatov, ne pa kolektivno odgovornost delavskega sveta, kar pomeni, da se ugotavlja odgovornost in stopnja odgovornosti vsakega člana delavskega sveta posebej.

Merila bi bilo potrebno določiti v odstotkih, pri čemer je spodnji limit z zakonom zajamčeni osebni dohodek. Ker ne gre za trajno zmanjšanje osebnega dohodka, mora samoupravni splošni akt določiti tudi trajanje takega ukrepa.

(Uporabljena literatura: Seminar-sko gradivo "Predsanacijski in sanacijski postopek v luči novega zakona /pravni vidik/) I.K.

NADOMESTILO OSEBNEGA DOHODKA V PORODNIŠKEM DOPUSTU

Podaljšani dopust v Sloveniji, je prinesel s seboj tudi spremembo v izplačevanju nadomestila osebnega dohodka upravičencem, ki so odsotni z dela zavrloj nosečnosti, poroda, nege in varstva otroka.

Delavka, oziroma delavec, ki bo koristil omenjeni dopust, bo od 1. maja 1987 dalje prejemal nadomestilo osebnega dohodka v enakem znesku kakor, če bi delal.

Pri izračunu OD se bo upošteval tudi odstotek, ki je odvisen od večje ali manjše uspešnosti upravičenca pri opravljanju del in nalog h katerim je delavec razporejen. Ta valorizirani del osebnega dohodka, ki niha, je odvisen od delavčevih sposobnosti, voljnosti do dela in delovnih razmer. Variabilni del nadomestila osebnega dohodka ugotovimo na podlagi povprečnega odstotka uspešnosti delavke-ca v zadnjih 12. mesecih, pred pričetkom izrabe pravice do odsotnosti z dela. V primeru, da delavka-vec ni delal 12 mesecev, ugotovimo odstotek uspešnosti za krajše obdobje. Če delavka — delavec variabilnega dela osebnega dohodka ni dosegel, ker ni bil uspešen, ta element ne sodi v nadomestilo osebnega dohodka, ker tudi ni podlage, da bi se ugotovil odstotek dosežene povprečne vrednosti.

Nadomestilo osebnega dohodka ne more presegati višine osebnega dohodka in tudi ne more biti nižje kot je najmanjši znesek, ki zagotavlja materialno in socialno varnost delavke-ca (zajamčeni OD), če je delavka — delavec delala pred porodniško odsotnostjo poln delovni čas.

A.S.

Naše tri hišice v Čateških toplicah: desno — DSSS, v sredini — tozda Kartonažna Ljubljana in levo zadaj tozda Tika Trbovlje. Hišica tozda Kartonaža iz Rakeka se ne vidi.

Ob 4. juniju – dnevu krvodajalcev

Marko Zahatek in Simo – Lajić – Dermota naša rekorderja v prostovoljnem darovanju krvi

Vsako leto, v začetku spomladanskega meseca junija praznujejo po vsej Sloveniji svoj dan ljudje, ki darujejo največ kar je možno – svojo kri. Kri ni mogoče plačevati z ničemer. Njena prava vrednost se zrcali le v svoji biološki vrednosti, ker lahko le človek s svojo krvjo pomaga človeku.

V naši delovni sredini poznamo krvodajalstvo. Med nami dela večje število krvodajalcev in nekaterim med njimi lahko že rečemo veterani krvodajalstva, saj so kri darovali več kot štiridesetkrat...

Kako in kaj razmišljata o krvodajalstvu Simo Lajić – Dermota (DSSS) in Marko Zahatek (TOZD Kartonažna Ljubljana), dolgoletna in redna prostovoljna krvodajalca, bodo povedale naslednje vrstice:

KAJ JE ZA VAS KRVODAJALSTVO?

Simo Lajić–Dermota: "To je človeška humanitarna dejavnost, ko človek človeku pomaga z anonimnim darovanjem svoje krvi, katera je resnično nenadomestljiva!"

Marko Zahatek: "To je nekaj povsem normalnega, vsakdanjega, če lahko pomagaš v najhujši stiski nekemu, ki je te pomoči potreben, sebi in svojemu zdravju pa nič ne škoduješ!"

KDAJ STE POSTALI KRVODAJALEC?

Simo Lajić – Dermota: "Krvodajalec sem postal leta 1963. Tega leta sta se rodila moja sinova. Takoj po rojstvu sta potrebovala kri. Takrat sem se prvič javil... Od tistega leta dalje sem redno 3-4 krat letno daroval kri, tako, da sem na Zavodu za transfuzijo krvi evidentiran kot stalni krvodajalec. V začetku so me klicali velikokrat za odvzem krvi, ki so jo potrebovali pri operacijah srca. Takrat potrebujejo "živo" ali "toplo" kri. Do danes sem kri daroval 67 krat. Velikokrat sem kri dajal za zdravljenje bolnih otrok.

V Kartonažni tovarni delam od leta 1971. Posvetil sem se organiziranju krvodajalskih akcij v naši delovni organizaciji. V sodelovanju z občinskim odborom RK občine Ljubljana Center organiziramo vsako leto vsaj enkrat krvodajalsko akcijo v temeljni organizaciji Papirna konfekcija, Kartonažna Ljubljana in DSSS. Ponavadi imamo prijavljenih okrog 120 prostovoljcev. Na Zavodu za transfuzijo krvi smo delavci KTL znani po veliki pripravljenosti za darovanje krvi. Zato nas večkrat pokličejo tudi pred ali po redni letni akciji. Pri darovanju krvi veljajo določene

ne omejitve: moški lahko daruje kri enkrat v treh mesecih, ženska pa enkrat v šestih."

Marko Zahatek: "Kri sem daroval prvič med služenjem vojaščine. Sedaj sem evidentiran kot stalni krvodajalec. Do danes sem kri daroval osemdesetkrat, vendar v tretini primerov so mojo kri uporabili za proizvodnjo zdravil. To pomeni, da so mi odvzeli le bele krvničke. Odvzemanje belih krvničk se pogosteje ponovi kot odvzemanje kompletne krvi."

ALI STE RAZMIŠLJALI O MOŽNOSTI OKUŽBE Z VIRUSOM AIDS-a?

Simo Lajić – Dermota: "V tem trenutku tega stoletja je svet zajel preplah pred AIDS-om. Bolezen se prenaša tudi s krvjo, pri vbodih z iglo. Odvzemanje krvi na ljubljanskem Zavodu za transfuzijo se izvši tako brezprekorno sterilno, da za krvodajalca ni nevarnosti za okužbo. Vsa odvzeta kri je tudi pred uporabo pregledana, testirana in zato tudi ni nevarnosti za bolnika, ki bo kri prejel.

Pri vsaki organizirani akciji smo dobili dovolj informacij o tehniki izvedbe odvzemanja krvi in lahko rečem, da smo se lahko tudi sami prepričali o neoporečno sterilni izvedbi. Z zdravstvenim osebjem zavoda za transfuzijo se pogovar-

jamo tudi o tem, kako se vsa ta darovana kri dobro pregleda in se tako izključi možnost, da nekemu s transfuzijo dajo kri okuženo s tem virusom. O vsem tem in tudi kakšnih drugih vprašanjih smo krvodajalci dobro in pravočasno informirani in tako tudi poučeni.

Statistični podatki, ki sem jih imel priliko pregledati, ne kažejo, da bi se v zadnjem času število krvodajalcev zmanjšalo. To je posledica dobre informiranosti (z brošurami, lepaki) in zaupanja. Prav je, da je temu tako."

Marko Zahatek: "S temi stvarmi se ne obremenjujem. Razlog je Simo pojasnil."

KOLIKO EVIDENTIRANIH DAROVALCEV KRV JE MED DELAVCI OMENJENIH DELOVNIH SREDIN?

Simo Lajić –Dermota: "V teh treh enotah je 140 do 150 krvodajalcev. Pred tremi leti so ob letni akciji krvodajalstva prejeli mnogi med našimi krvodajalci priznanja, ki jih je v obliki značk, plaket in diplom podeljevala Občinska organizacija Rdečega križa. Tudi v letošnjem letu je planirana podobna podelitev priznanj. S takimi pozornostmi izreka organizacija RK zahvalo prostovoljnim krvodajalcem. Vsi vemo, da je krvodajalstvo v naši družbi brezplačno, za razliko od nekaterih evropskih dežel, kjer se s prodajanjem krvi nekateri sloji preživljajo ali celo okoriščajo."

Marko Zahatek: "Vem, da je precejšnje število naših delavcev rednih darovalcev krvi. Mislim, da bi bilo dobro, če bi akcije darovanja krvi bile organizirane večkrat letno. Takrat bi se odzvalo najbrž še več ljudi. V naši delovni sredini je tako akcijo dokaj težko organizi-

rati zaradi tega, ker je v proizvodnji včasih težko najti zamenjavo za delavca – vemo pa, da proizvodnja mora nemoteno teči."

KAKO SE PO DAROVANJU KRV POČUTITE?

Simo Lajić – Dermota: Darovati kri – to je nekaj res lepega. Občutek, ki te ob tem spremlja ti pomaga doumeti, kako veliko lahko storiš za sočloveka, ne da bi sebi s tem škodoval."

Marko Zahatek: "Osebnostno mislim, da so tisti člani naše širše družbe, ki so bolani v nekem smislu celo bolj njeni pripadniki, saj so od nje močnejše odvisni. Stori kaj takega, s čimer jim pomagaš, je človeško, zame normalno, predvsem pa prijetno in lepo."

ŽELITE MOGOČE SPOROČITI KAJ NASIM SODELAVCEM?

Simo Lajić – Dermota: "Zelo rad bi vse zdrave ljudi naše delovne organizacije pozval, da se odzovejo RK ob akcijah darovanja krvi. Tako bodo pripomogli k temu, da bo mogoče nekje nekdo pozdravljen, sami pa bodo imeli prijeten občutek, da so pomagali sočloveku, sodelavcu, sorodniku, prijatelju..."

Marko Zahatek: "Prav in lepo bi bilo, da nas je čimveč. Kri se ne da proizvajati, vsaj zaenkrat še ne. Potrebujemo jo za življenje, to pa je edino kar je vredno..."

Obema sogovornikoma se zahvaljujemo za izrečene misli in sporočila, vsem krvodajalcem delovne organizacije pa čestitamo k 4. juniju, dnevu krvodajalcev.

Razgovor vodila in za objavo pripravila:

L. Arhancič

V zadnjem trimesečju lanskega leta je bila pričeta prva poskusna proizvodnja registratorjev na novi avtomatski liniji. Tudi drugi del strojev linije je že prispel. Toda zakaj še ni stekla proizvodnja, bomo kaj več napisali v prihodnji številki Glasila.

Novosti pri dodeljevanju solidarnostnih stanovanj

Predvidoma v mesecu septembru bo Samoupravna stanovanjska skupnost Ljubljane objavila 6. razpis za dodelitev solidarnostnih stanovanj. Prednostna lista upravičencev bo tokrat sestavljena po novem pravilniku.

V preteklem letu so se pričele razprave o spremembah pravilnika o pogojih in merilih za dodeljevanje solidarnostnih stanovanj v Samoupravni interesni stanovanjski skupnosti mesta Ljubljana (v nadaljnjem besedilu: pravilnik). Pri obravnavi osnutka pravilnika so sodelovale tudi naše delegacije, ki so preko svoje konference delegacij predlagale dopolnitve na sejah Skupščine stanovanjske skupnosti občine Ljubljana — Center. Del naših pripomb je bil osvojen, nekatere pripombe pa so posegale v področja, ki jih ureja veljavni samoupravni sporazum o uresničevanju socialno-varstvenih pravic in

bomo morali pripombe predlagati na drugih mestih.

Pravilnik je doživel napram dosežanju več dopolnitev in sprememb, bistvene pa so naslednje:

- pri ugotavljanju cenzusa — višine dohodka na družinskega člana — se upošteva čisti osebni dohodek dosežen v Ljubljani in ne slovenski osebni dohodek kot dosedaj — to omogoča večje število upravičencev;

- mlade družine — družina, ki ima vsaj enega otroka in noben od staršev ni starejši od 30 let — niso posebna kategorija upravičencev, ampak se jih obravnava tako, kot ostale prosilce; pridobijo pa dodatnih 100 točk, kar jih izenači z ostalimi prosilci, ki lahko pridobijo več točk na delovno dobo;

- stanovanjske razmere se posebej ne točkujejo pri upravičencih,

ki so brez stanovanja: podnajemniki, stanujoči pri sorodnikih in v prostorih za začasno bivanje; **vsem tem se stanovanjski status ovrednoti s 350 točkami in se jih tako med seboj izenači**, saj so vsi brez stanovanja in je nelogično, da bi se jim točkovale stanovanjske razmere, ki jih ni;

- delovno dobo pri družinah z nizkimi dohodki se točkuje za oba zakonca, dosedaj le pri tistem, ki je nastopil kot prosilec.

Da bi se pravočasno pripravili na zbiranje dokumentov, ki jih bo potrebno predložiti pri vlogi za dodelitev solidarnostnega stanovanja vas seznanjamo z naslednjim:

- vloge je potrebno oddati preko svoje temeljne organizacije (za TOZD Kartonažna, Papirna konfekcija in delovno skupnost bo vloge zbiral in nudil potrebno pomoč DG družbeni standard);

- vloge boste morali predložiti tudi:

- potrdilo o stalnem bivanju v

Ljubljani (potrdilo izda Skupščina mesta Ljubljane na Mačkovi ulici 1),

- potrdilo zdravstvenega zavoda o morebitni obolevnosti članov,

- potrdilo Centra za socialno delo občine, če gre za ločeno življenje staršev in otrok,

- potrdilo Centra za socialno delo občine glede samohranilstva;

- socialne razmere, ki štejejo kot pogoj za dodelitev solidarnostnega stanovanja

- če povprečni mesečni dohodek na samskega upravičenca ne presega 101.994 din;

- če povprečni mesečni dohodek na družinskega člana v družini z dvema ali več člani ne presega 81.595 din;

- če povprečni mesečni dohodek na družinskega člana pri mladi družini ne presega din 108.793.

Pri povprečnem mesečnem dohodku je mišljen dohodek v letu 1986.

Na 5. strani tega Glasila preberite posebno obvestilo o evidentiranju prosilcev za solidarnostna stanovanja.

Kronika in razvoj Kartonažne tovarne Ljubljana – (2) (nadaljevanje prispevka iz Glasila KTL št. 5/87 – maj)

Razvoj tovarne za lepenko in papir na Količevem pri Domžalah

Med vojno sem bil enkrat na dopustu in obiskal begunce, ki so pribežali od Doberdoba in se nastanili v prvi moji hišici, ki jo je postavil Seršen na mestu mlina.

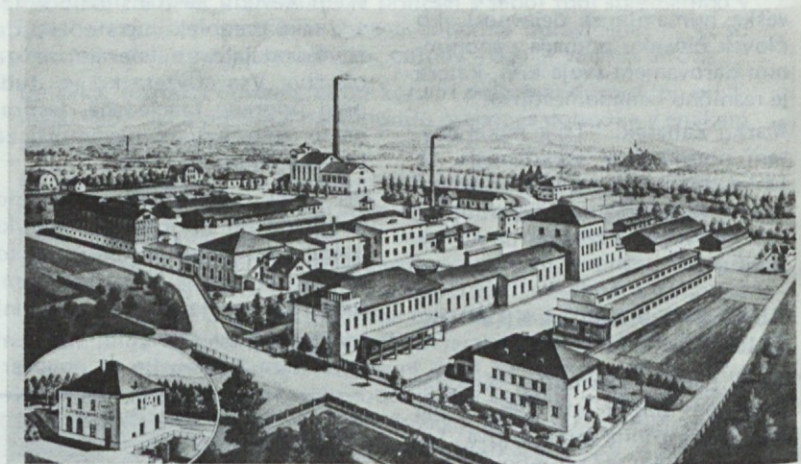
Vojno sem srečno preživel. Tako po vojni sem pričel z delom. Seršenov brat, tehnik, je izpopolnil načrte in pričelo se je z zidavo stavb. Ob glavnem vhodu v tovarno sem postavil takoj upravno poslopje, ki je poslovalo še za mojega odhoda. Poslopje je bilo smotrno urejeno.

Pri ogledu potoka Mlinšce sem ugotovil, da je bilo vodne moči vendar premalo. (Mlinšca je levi pritok Bistrice). Povsod so bili samo mali padci. Več moči ni bilo, razen če bi združili vanj dva zaporedna padca v eno večjo napravo. Vsled tega sem šel k prvemu višje bivačemu sosedu Škrjancu, ki je imel v obratu staro žago. Izmeril sem, za koliko je vodna gladina pri njem višja od moje. Z vodno vago sem ugotovil kar čedno razliko. Oče Škerjanc mi je na prigovarjanje, svojo vodno moč z žago vred prodal in tako sem si svojo vodno moč pri tovarni zelo povečal. Firma Voith mi je namreč po moji zamisli napravila načrt za združitve obeh vodnih padcev po podzemeljski betonski cevi v premeru 120 cm. Skupaj z mojo že obsto-

ječo vodno močjo je bilo tako ustvarjenih 6 m padca za turbino.

Cev je morala biti speljana naravnost čez travnike, v dolžini cca 480 m. Kmete sem odškodoval z brezplačno dobavo elektrike in z odškodninami v obliki raznih kmetijskih strojev. Načrt je izvedla ljubljanska gradbena firma Slograd in je bila betonska cev položena pod zemljo med zajetjem in vodohramom pred turbino. Firma je imela po vojni na razpolago dobrega vojaškega inženirja (ing. Dedek). Zato je bilo vse prvovrstno izvršeno. Ko je bila ta turbina v obratu, je vzbujala vsestransko občudovanje, saj je morala vsakogar osupniti, ko je nenadoma ugledal sredi navidezne ravnice širok, šumeč slap, ki se je visoko ob tovarniški strehi spuščal v strugo.

Dela na stavbi so se pod vodstvom Seršena hitro in v redu odvijala. Tudi delo pri firmi Voith, to je izdelava strojev in turbine, je dobro napredovalo. Nabaviti pa sem moral še druge stroje, drobilce, holandce, veliko črpalk, hidravlično prešo, čistilce, satinirke, jermena, filce, sita itd. Za prešanje lepenke sem nabavil 300 plošč iz cinka. Prvotno sem vodo za izdelavo lepenk in papirja odvezl kar iz doto-ka k vodni turbini. Vsled onesnažene vode ob večjem dežju sem

Tovarna za lepenko, karton in papir na Količevem pred drugo svetovno vojno (risal Jože Karlovšek)

kasneje izkopal 2 vodnjaka po 25 m globoka za čisto vodo in naredil veliko leseno sušilnico za lepenko. Potrebna je bila že druga stanovanjska hiša.

Dobiti sem moral delovodjo za izdelavo sive lepenke. V Jugoslaviji ga nisem našel. Prevzel sem iz avstrijsko-štajerske prvega delovodjo Slovenca Furlana, ki je pripeljal s seboj še svojo ženo. Spominjam se, da je bil zelo prijazen, pomagal mi je preskrbeti dober drobilec in holandec za mletje surovin.

Postavljena je bila tudi hidravlična preša. Podjetje je pričelo z delom leta 1920. Prva dva Voithova stroja za lepenko sta imela po dve cilindrični siti in sta dobro delovala. Zakaj in kdaj je moj prvi obratovodja odšel se ne spominjam; mor- da se žena tega kraja ni mogla privaditi. Takrat ni bilo blizu kina. Vem le to, da se z delovodjo nisva

sprla.

Ključavničarski mojster je bil starejši možak. Imena več ne vem. Menda se je pisal Draganič. Izvršil je prva važna dela, tudi montažo strojev za lepenko. Po vsej tovarni je bilo treba speljati veliko odtočnih cevi. Instalirati je bilo potrebno tudi centralno kurjavo, ker so bile vse dvorane pripravljene za zimsko delo. Kupil sem pokončni kotel za pripravljanje pare. Ta ključavničarski mojster je bil pri meni do konca leta 1924, ko ga je nasledil Ciril Škrjanec.

Kot administrativni uradnik in knjigovodja je bil od leta 1925 pri meni zelo sposoben in simpatičen Franc Podgornik. Vodil je korespondenco s centralo v Ljubljani, zapiske, obračun delavcev, do mojega odhoda. Rad sem ga imel. Umrl je leta 1946.

(se nadaljuje)

Spremembe na področju reševanja stanovanjskih vprašanj

V zadnjem času smo pričeli mnogo-terim spremembam na področju stanovanjske "zakonodaje", ki že ali pa še bodo v večji ali manjši meri vplivale tudi na način reševanja stanovanjskih vprašanj delavcev v okviru naše delovne organizacije. Večji del predvidenih sprememb bomo v jesenskem času vnesli tudi v naše samoupravne akte, zlasti v pravilnike o reševanju stanovanjskih vprašanj.

V tem sestavku se bom omejil le na važnejše spremembe pri stanovanjskih kreditih kot posledici usklajevanja z zakonom o celotnem prihodku in dohodku in spremembe, ki jih bosta doživela zakon o stanovanjskem gospodarstvu in zakon o stanovanjskih razmerjih.

SPREMEMBE PRI STANOVANJSKIH KREDITIH

V letošnjem letu je bil uveljavljen zakon o celotnem prihodku in dohodku, ki prinaša bistvene spremembe, ki zavezujejo uporabnike družbenih sredstev (poleg bank so to tudi temeljne organizacije in delovna skupnost), da ohranjajo realno vrednost danih kreditov na realni vrednosti. Banka je zato sprejela nove oblike kreditiranja ter prilagodila pogoje odplačevanja posojil. Ker bi opisovanje vseh sprememb zavzelo več kot celotno Glasilo, se bom omejil le na najbistvenejše spremembe, ki imajo vpliv na posameznika kot kreditodajalca.

— posamezniki, ki jemljejo posojila na osnovi vezave sredstev (to obliko smo dosedaj imeli pri dodeljevanju posojil v večini temeljnih organizacij in delovni skupnosti), bodo imeli revalorizirana sredstva in revalorizirano glavnico. To pomeni, da se posojila obrestujejo po obrestni meri 5%, revalorizacija posojil pa se opravlja po načelu re-

valorizacije glavnice. Za obračun revalorizacije glavnice se upošteva objavljena stopnja rasti industrijskih izdelkov — dokaj po domače rečeno: vsako leto se neodplačani del posojila poveča za stopnjo inflacije;

— znesek posojila na osnovi vezanih sredstev (občana ali TOZD) je najmanj 500.000 din — to pomeni, da se posojil pod tem zneskom ne bo obravnavalo;

— najnižja anuiteta (mesečni obrok za vračilo posojila) je lahko 5.000 din;

— kreditiranje prenove stanovanj ali stanovanjskih hiš je opredeljeno šele za stanovanjske enote starejše od 15 let s tem, da za kreditiranje prenove s predračunsko vrednostjo pod 2.000.000 din veljajo ostrejši pogoji vračanja;

— pri odobravanju posojil za prenovo se zahteva povračilo vseh posojil, ki so bila odobrena za to stanovanjsko enoto.

Več sprememb je tudi na področju namenskega varčevanja občana, tako dinarskega kot deviznega, dopolnjene so oblike in način porabe posojil — delno izplačilo v gotovini, možnost odobravanja posojil tudi za PTT omrežje.

Zaradi obilja sprememb priporočam, da se podate na najbližjo banko in zaprosite za nove pravilnike.

SPREMEMBE ZAKONA O STANOVANJSKEM GOSPODARSTVU

Zakon o stanovanjskem gospodarstvu, sprejet leta 1981, je doživel že tri dopolnitve, tu bom omenil le nekatere smernice za četrto dopolnitev zakona.

— **področje planiranja** — ugotov-

ljeno je, da je to poglavje zakona prezahtevno, zapleteno ter da se podvaja. Z dopolnitvami bi določili le nujne elemente načrtovanja potrebne za določanje ciljev stanovanjskega gospodarstva. Iz samoupravnega sporazuma o temeljnih plana stanovanjske skupnosti, pa bodo izločeni elementi, ki nimajo značaja načrtovanja.

— **področje solidarnosti** — za področje solidarnosti se zagotavljajo sredstva iz dohodka, prispevna stopnja je določena v temeljnih planov SSS. Sredstva so namenjena za gradnjo stanovanj, ki se dodeljujejo kot "solidarnostna". Analize tovrstnega reševanja kažejo, da je solidarnost preozko pojmovana, zato naj bi zajelo tudi občane, ki so na robu solidarnosti po veljavnih predpisih. Predvideva se tudi možnost, da bi omogočili pridobitev solidarnostnega stanovanja tudi tistim, ki so doslej izpadli iz seznama upravičencem, a sami ali delovne organizacije ne morejo rešiti svojega stanovanjskega vprašanja.

Predlaga se, da bi uporabo solidarnostnih stanovanj časovno omejili — imetnik stanovanjske pravice, ki ni več upravičen do solidarnostne-

ga stanovanja, naj bi stanovanje izpraznil ali odkupil sam ali s pomočjo delovne organizacije.

— **področje solastnine** — glede na temeljno načelo zakona o stanovanjskem gospodarstvu, da je vsakdo dolžan prispevati tudi lastna sredstva za reševanje svojega stanovanjskega vprašanja, hkrati pa da delavec sam, skupaj z drugimi delavci v tozdu in DSSS, naj bi z zakonom omogočili, da bi lahko pridobil tudi solastninski delež na stanovanju ali stanovanjski hiši.

Solastnina naj bi bila možna: s skupnim vlaganjem lastnih in družbenih sredstev, z nakupom idealnega dela stanovanja ali stanovanjske hiše, z vlaganjem v velika popravila ali prenovo stanovanja oziroma hiše.

Solastnino bi bilo možno uveljaviti s plačilom oziroma zagotovitvijo najmanj 10% vrednosti stanovanjske enote.

Lastnik solastninskega deleža bi lahko odkupoval stanovanjsko enoto v idealnih deležih, dokler je ne bi v celoti odkupil.

(nadaljevanje v prihodnji številki)

Tradicionalno – sindikalno in športno srečanje »Istragrafika« Rovinj in tozda »Kartonažna« Ljubljana

Kot že naslov pove, je bilo letos spet tradicionalno srečanje delavcev Istragrafike iz Rovinja in delavcev naše temeljne organizacije Kartonažna Ljubljana.

Letos smo se srečali v Rovinju 23. maja.

Ker so ta srečanja, kot že rečeno tradicionalna, je bilo zanimanje za potovanje v Rovinj izredno veliko. Tekom let so se spletla številna prijateljstva in simpatije, zanimiv pa je tudi športni del srečanja. Te-

kmujemo v malem nogometu, odbojki, streljanju, kegljanju in vlečenju vrvi.

Odhod iz Ljubljane smo planirali ob 6. uri zjutraj. Vremenska napoved za to soboto in nedeljo je bila ugodna, naše razpoloženje pa bolj kislo. Nekateri so skočili po malo korajže in boljše volje v sosednji bife in ob 6.30 smo krenili. Dogovorjeno je bilo, da bomo ob 11. uri pred tovarno v Rovinju.

(nadaljevanje na 14. str.)

Foto vest: XII. gasilsko tekmovalje papirne industrije SR Slovenije je bilo dne 13.6.1987 v organizaciji IGE Papirnice Količevo (več v prihodnji številki glasila)

S 1. junijem se bo obračunavalo višje nadomestilo za topli obrok, kar bo olajšalo njegovo pripravo.

Že kmalu, predvsem pa na avtocesti, smo začeli ugotavljati, da ta naš avtobus težko zmore kaj več kot 70 – 80 km na uro. Prehitevali so nas vsi — tudi kolesarji, če bi vozili po avtocesti. Bolje informirani so povedali, da vozi ta avtobus sicer na lokalni progi Ljubljana — Litija in je zato v precej slabem voznem stanju — slabše informirani pa smo bili prepričani, da je krivda v tem, da šofer ne doseže sklopke za plin — glede na njegovo višino (šoferjevo). Ko smo se v Kozini ustavili za kavico, smo sicer prognoziral pravočasen pri-

hod v Rovinj, prišli pa smo celo pol ure prej, ne glede na to, da nam je cca 11 km pred Rovinjem počila tudi ena zadnja guma.

Po pristrčnem sprejemu, pozdravnih besedah obeh predsednikov sindikata, hrani in pijači smo že prijetno razpoloženi krenili v camp, kjer smo dobili ključke in se namestili po bungalovih.

Ob 13. uri smo se srečali na športnih terenih. Vsak udeleženec je dobil že v Ljubljani kapo, ki bi jo moral dati kot darilo pred tekmo, vendar jih skoraj nihče več ni

imel. Izidi tekem so bili spet čisto v našem stilu — vse smo izgubili, razen vlečenja vrvi, kjer je potrebna predvsem moč.

Po končanih tekmah smo odšli na ladjo, kjer smo pa pokazali, kaj zmoremo. Pijača, ki je v Rovinju tekla v potokih iz sodov v naša grla, je hitro kopnela. Tudi ribe, koletli in ostalo z žara, nam je šlo zelo v slast. Na ladji je bil tudi ansambel, ki je poskrbel, da nam je ob plesu pijača izpuhtevala.

Dobro razpoloženi smo okrog šestih popoldne prišli spet na kop-

no, kjer smo potem nadaljevali z rajanjem do jutranjih ur.

Prijetno utrujeno smo se naslednje jutro le stežka zbrali pri zajtrku. Nekateri so izkoristili še zadnje trenutke pred odhodom in so šli ob plaži nudističnega campa, kjer smo prenočevali, občudovat nara-vne lepote Istre.

Ob 11. uri, ko smo se poslovili od predstavnikov Istragrafike in si obljubili, da se prihodnje leto srečamo spet v Ljubljani, smo krenili na dolgo pot proti domu.

I. L.

Še posnetek za spomin na srečanje.

(Obe fotografiji Foto: Bonča)

Ni čudno, da smo zmagali. Kar pogledajte kako smo potegnili!

Kar svojemu telesu daješ, to od njega lahko tudi zahtevaš

Enega lepega spomladanskega dne letos se je rodila ideja o organiziranju redne tedenske telovadbe za delavke in delavce tistih temeljnih organizacij KTL, ki imajo sedež v bližini OŠ Ledina.

Ne vem več natančno, ali je dan bil sončen. Mislim, da je le bil spomladanski (vsaj koledarsko), edino kot sigurno vem je to, da je od vse pravičnosti prvega stavka le ideja bila pravična. Imeli smo prostor (v telovadnici osnovne šole), imeli smo zapisanih 11 imen in priimkov naših sodelavk, ki bi želele

telovaditi in imele smo veliko prešernosti in volje... Imele smo privatni kasetofon (kasneje smo začele uporabljati službenega), nekaj kaset z različnimi aerobnimi vajami in imele smo en lep, pozitiven zgled: sodelavko Branko. Edina med nami že nekaj časa vztrajno vadi doma, si pridno nabira kondicijo, ohranja svežino in... pa kaj bi govorila, Brankin veder nasmeh zjutraj, opoldne ali po končanem delavniku prepričljive govori o tem. Vaje, ki jih izvaja Branka izžarevajo sklad telesne-

ga in duševnega ravnesja prepojenega s skrbno vzdrževano kondicijsko energijo. Moje telo se je hitro uprlo agresiji, s katero sem kar naenkrat hotela iz njega izsiliti energijo in mi je odgovorilo z dokaj hudimi mišičnimi bolečinami. Tako je pač s to rečjo! Kar svojemu telesu daješ, to od njega lahko tudi zahtevaš. Nič več. Lagodnost in "zaležanost" ne moreta dajati drugih rezultatov, kot je slaba kondicija, sopihanje, odvečni kilogrami, slabo počutje, tudi bolezen. Po nekajletnem pestovanju svoje fizične neaktivnosti ne pričakuj, da boš po nekaj pičlih urah vadbe lahko posnemala Branko. V vsako reč v življenju je potrebno vlagati. Tako ali drugače. Od vrste vlaganja je odvisen rezultat. V ženski skupini za aerobiko se na vsakem novem torkovem srečanju odločamo za eno drugačno naložbo, kot smo jo poznale do sedaj...

Na oglasnih deskah temeljnih organizacijah Kartonažna Ljubljana in Papirna konfekcija Ljubljana ter v delovni skupnosti skupnih služb se je nekega jutra veselo zas-

mejal plakat z naslednjim sporočilom: Ali tudi ti želiš telovaditi z nami? Pridruži se nam!"

Skupinica se je spreminjala. Večala. Prihajale so, izostajale, vendar vsakega torka ob 15. uri se je v mali telovadnici oglasila muzika. Še štirikrat se bo, torej utihnili bo ob koncu šolskega leta vendar le za kratek čas šolskih počitnic. Ponovno jo bomo slišale v septembru, na začetku novega šolskega leta.

Kadarkoli sem šla po stopnicah v tovarni me je zbedel v oči napis "PRIDRUŽITE SE NAM, SKUPAJ BOMO TELOVADILI".

Dolgo časa sem potrebovala, končno pa sem si rekla: "Zakaj pa ne?"

Odločitev je padla, korak je bil narejen. Prišel je torek in ura aerobike. Vse naslednje ure, ki so sledile sem željno pričakovala in se jih veselila.

Kako se imamo? Kako se počutimo? Tega vam ne bom povedala. Zanesljivo pa lahko rečem: "Pridite in ne bo vam žal!"

MOJ TOREK

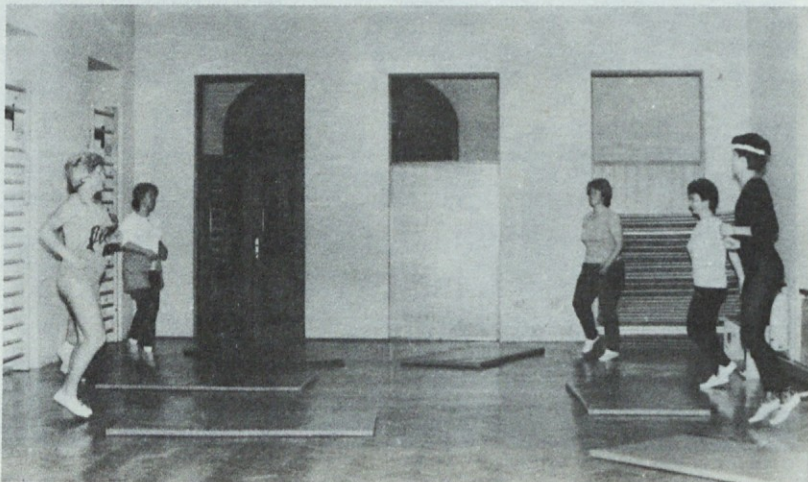
AEROBIKA — beseda ta, vedno mi idejo da, ob glasbi z njo, krepim telo.

Ena — dva in ena — dva, že srce mi zaigra, kri po žilah pohiti, da možgane poživi.

Roke dol in roke gor, levo — desno, en — dva — tri, da ti mišice sprostijo.

Odpri oči, poskusi to, kar krepilo bo telo, vaja ta res lahka ni, a razmiga ti kosti.

Bodi vztrajen — kar se da. Če želiš, da se pozna, da se pozna utrip srca.

Skoči močnejše, da boš lažje preživela delovni teden.

Imej srce za vaje te,
ne bodi "šminka" — sprosti se!

Kako pa dihaš? Tako ni prav,
pravilno dihaj, da boš zdrav!

AEROBIKA — beseda ta, ena — dva, ena — dva . . .
(se že pozna, se že pozna).

Nagradna križanka

Nagrade za nagradno križanko v
Glasilu KTL št. 6/87 — junij:

1. nagrada	3.000 din
2. nagrada	2.500 din
3. nagrada	2.000 din
4. nagrada	1.500 din
5. nagrada	1.000 din

Rešitev nagradne križanke oddajte
osebno ali pošljite po pošti z ozna-
ko "NAGRADNA KRIŽANKA"
na naslov:

KTL — DG samoupravne zadeve
in informiranje, 61000 Ljubljana,
Čufarjeva 16, najkasneje do 16.
julija 1987.

Uredništvo

ŽREBANJE NAGRADNE KRI-
ŽENKE IZ GLASILA KTL št.
5/87 — maj

Kolikor več je bilo reševalcev za
nagradno križanko iz aprilske šte-
vilke Glasila, toliko manj jih je bi-
lo za zadnjo križanko. Morda je
bila nekoliko težja ker smo jih
prejeli le 30 in še od teh, so pri
žrebu nekateri zaradi napačnih re-
šitev izpadli. Zadnje žrebanje smo
izvedli 22. junija v izvoznem od-
delku komercialne službe.

S pravnimi rešitvami je bil žreb
naklonjen naslednjim reševalcem:

1. nagrada	KMET BRANKA
3000 din	DSSS

2. nagrada	VEGELJ STANE
2500 din	DSSS
3. nagrada	MULH TONE
2000 din	DSSS
4. nagrada	ČALET ALOJZI-
1500 din	JA — upokojenka,
	61000 Ljubljana, Ze-
	lena pot 4
5. nagrada	TRONTELJ ANA
1000 din	DSSS

PRAVILNA REŠITEV NAGRAD-
NE KRIŽANKE 5/87 — MAJ

VODORAVNO:

STAROST, KANAL, WROCLAW,
ATENE, AP, AGRA, DANTE,
NIŠ, AMI, IR, SNET, AN, TR,
AK, OKRAS, OPICA, NAIROBI,
RMAN, KIČ, FOKIN, PST,
ADUT, NOTA, RS, KOSTNICA,
PERL, EN, UTA, LEEWARD,
OČKA, OAZA, LENS, RR, VIŽA
AASEN, KT, DRSALKE, ABI,
ANASTAS, EKS, KA, PP, AVA,
OL, ROMANI, DK, DAN, IASI,
RODODENDRON, LAH, ELO,
AMERIKA, ASI, OGLEDALO,
OSOR, MARANTA, PRIVILEGIJ
NEVA, OPIAT, IMPALA,
ČELADAR, ČOK, SAT, AIR,
ISAAC, DO, NE, LT, LI, CEVKA,
N. NOVAK, INSERT, ILE,
AJKA, BA, CISTA, NEY, OR,
KAKTUS.

Humor in anekdote

ENO IN DRUGO

— Slišal sem, da zidaš. — Pa bo
tvoja hiša kaj večjega, ali samo
manjša stvar? — Hiša bo nekaj
manjšega, plačevanje bo pa velika
stvar.

VSE JE MINLJIVO

— Prizezi pri nečem, brez česar
ne moreš živeti. — Dobro. Potem
prisegam pri svoji mesečni plači!

HITROST

— Če se bo službeno potovanje
kaj zavleklo, ženka, ti bom poslal
telegram. — Ni treba, možek, sem
ga že našla v tvojem žepu.

PROSTA VOLJA

— Moja žena dela, kar hoče. —
In vi? — Kako? Jaz tudi delam,
kar ona hoče.

PROTIUSLUGA

— Lepo prosim, sosed, če bi za
štirinajst dni vzeli mojega kanarč-
ka, grem na morje, drugič bom pa
jaz za protiuslugo za toliko časa
vzel vašo ženo.

SOGLASJE

— Da, oba z možem se želiva
ločiti. To je prvič v najinem
zakonu, da sva si edina.

DOPUSTNIŠKA

Tri tedne so bili Kovačevi na
morju. Vrnili so se temno rjavi, le
desna roka gospoda Kovača je bila
bela kot prej. — Ni čudno, pojas-
ni, — ko sem pa kar naprej moral
segati v žep.

IN KAJ POTEM

Očka pokliče petletnega sinka,
da bi ga pripravil na veseli bližnji
dogodek v družini: — Povej, ali bi
bil zadovoljen, če bi ti čez mesec
dni z mamico kupila majhnega
bratca? Sinko pa se razumevajoče
nasmehne: — In kaj bi storila
sedaj, če bi rekel ne?

RAZUMEVANJE

— Veš, Dora, saj se ni težko
sporazumeti s tujci. Ne, ne,
razumeš, skoraj vse, le tistega ne,
kar govorijo.

S športnega srečanja delavcev DO KTL dne 16.5.1987. Na fotografiji so
tekmovalci tozda TIKa v košarki.
Foto: Simo

UGANKARSKI SLOVARČEK

ABO Švedsko ime za Tur-
ku; pristaniško mes-
to v JZ Finski

ASKET Spokornik

AUE Mesto v NDR, rud-
nik urana

EŠKOL Levi 1895-1969, iz-
raelski politik, minis-
trski predsednik

HIAT

KVAČ

OFERTA

ONAGER

RENI

CRUSEIRO

Zev, stik dveh samo-
glasnikov, ki sta v ra-
zličnih zlogih iste
besede

Valuta v Zambiji

Prodajna ponudba

V Aziji živeči polo-
sel iz družine konj

Guido, 1575-1642,
italijanski slikar

Valuta v Braziliji

Že večkrat gledano TV-nadaljeva-
nko "Vrnitev odpisanih" si sedaj
lahko ogledamo tudi na ekranih
delovne skupnosti.

Če že postavljate vprašanja, potem
vprašajte zakaj in kako so bili pos-
lani v ilegalo in ne zakaj se vrača-
jo.

Ker smo že začeli z nadaljevanjo,
pa še nadaljujmo. Za jesensko šte-
vilko napovedujem tragikomično-
kriminalno zgodbo o prenovi po-
čitniškega doma KTL v Fiesi. Nas-
topali bodo razni projekti, zakon-

ske omejitve, rdeče številke, pred-
vsem pa naša neelastičnost in pri-
tožbe letovalcev (slednje šele pri-
čakujemo).

Pa še ena ali dve "ta žlahtni" iz
hodnikov.

PRVA: Nekaj časa (oziroma nekaj
let) smo imeli hišnega arhitekta,
sedaj pa imamo (že nekaj tednov)
hišnega detektiva.

DRUGA V POVEZAVI S PRVO:
Pred leti smo videli rešitev v KPO,
sedaj pa v KPD.

